

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Годишенъ абонаментъ 60 лева предплатени. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Всичко, което се отнася до списанието да се изпраща до редакцията — Плѣвень.

Редакторъ. Г. К. ЧЕРВЕНКОВЪ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1) За абонатитѣ; 2) Консумацията на виното у насъ — Инж. х. Н. Карамболовъ; 2) Рѣзитба на младитѣ десертни лози — Проф. Н. Недѣлчевъ; 3) На какви разстояния да се засаждатъ лозитѣ — Ст. Икономовъ; 4) Научни: Опити съ комплекти химически торъ — Ст. Икономовъ; Изпитване на сръдства, гроздовия молецъ по лозята и пр. — Иванъ Георгиевъ; 5) Модернизирание на винарската техника — Инж. х. Н. Карамболовъ; 6) Практически съвети и новости; 7) Съюзни, дружествени и кооперативни; 8) Въпроси и отговори; 9) Хроника.

За абонатитѣ.

На всички стари абонати както изпратихме кн. 1—1929 год. така изпращаме и кн. 2 и 3 съ молба да улеснятъ редакцията, като *изпратятъ* съ пощенски записъ годишния абонаментъ 60 лева на редакцията въ Плѣвень *най-късно до 15 априлъ т. г.*

Тия които не желаятъ да получаватъ и заплащатъ списанието умоляватъ се да повърнатъ веднага и дветѣ (1 и 2—3) книжки чисти въ редакцията, като зачеркнатъ съ тънка линия адреса си и пишатъ отгоре „*обратно редакцията — Плѣвень*“ безъ да лепятъ марки и ги предадѣтъ на пощата.

На частнитѣ лица — абонати квитанции срещу изплатения абонаментъ нѣма да се издаватъ, а на първата страница на книжката ще има печатъ „*абонамента ви е платенъ*“.

На читалищата, кооперации, дружества, агрономства, маички официални учреждения, които сж изплатили абонамента си ще се прилепва къмъ книжката формена квитанция. *Чрезъ допуснатитѣ грѣшки* да се пише веднатъ въ редакцията въ като се посочи № на записа или писмото съ които е изплатена сумата.

Лозаро-винарскитѣ кооперации и дружества трѣбва съгласно решението на IX-я лозарски конгресъ да запишатъ всичкитѣ си членове за абонати и издѣлжатъ абонамента имъ.

Редочното излизане на списанието е гарантирано. Кн. 4 ще излѣзе къмъ края на м. априлъ.

РЕДАКЦИЯТА.

Инж. х. Н. Карамболовъ.

Консумацията на виното у насъ.

Много се е писало и пише за винарска криза у насъ. Даваха се широки обяснения за нея, даваха се и съвети какъ да се избавимъ отъ излишецитъ вина, останали непродадени на края на всъка реколтна година, особено отъ последнитъ. Най-вече се препоръчваше да се обърне внимание на износа. Ето, обаче, трета година изтича откакто се направиха първитъ по-сериозни опити за износъ и ние не само че не напреднахме въ това отношение, но и се връщаме назадъ. Причинитъ сж външни. Вината ни сж хубави, но Гръцката и Испанска конкуренция, която предлага по 6—7 лв. вино фр. Триестъ, не ни позволява да изнесемъ едно по-голѣмо количество вино на най-близкитъ намъ пазари. Ценитъ у насъ сж малко по-високи отколкото на Триестския пазаръ.

Но ние имаме и другъ единъ примѣръ. Франция, която произвежда 4 и половина милиарда литри вино, издася само около 150 милиона литри т. е. само $\frac{1}{30}$ часть отъ своето производство. При тоя незначителенъ износъ, въ Франция винарската криза не е тъй тежка и съкрушителна както въ България. Причината е, че вътрешната консумация изпива ежегодната винена реколта.

Да видимъ какъ е у насъ.

Въ Франция при едно население отъ 40 милиони души се консумира годишно около 4 милиарда литри вино. Въ Франция, следователно, се пада на глава 100 литри вино. Въ Италия при едно население отъ 36 милиона души се консумира сжщо около 4 милиарда литри, което дава по 110 литри на глава. У насъ при едно население отъ 5 милиона души, се произвежда 150 милиона литри вино, но изпива 80—100 милиона, което дава по 16—20 литри на глава. Следователно, консумацията у насъ е петорно по-малка на глава. Тя е петорно по-малка на глава и въ сравнение консумацията на бирата въ севернитъ страни. Споредъ статистикитъ въ Германия, Чехословашко се пада по 80—100 три бира на глава. Поради това въ Франция, Италия, **История** ния се счита за национално питие виното, въ севернитъ страни за такова се счита бирата, а въ лозарска България като национално питие си остава водата. Защо е ^{нота} у насъ? Нима нашия народъ има по-малко разположение ^{увъ} къмъ виното или е по-голѣмъ привърженикъ на въздържанието. Причинитъ за слабата консумативностъ на вина у насъ сж отъ икономично естество. Така въ Чехословашко единъ ^{увъ} литър бира струва при дребна продажба 2 80 кр. — 11 50 лв. при една срѣдна работническа надница отъ 30—40 чехски крони равняващи се на около 120 лв. Или другояче казано

единъ литъръ бира по стойностъ се равнява на $\frac{1}{9}$ отъ дневната работническа надница.

Въ Франция единъ кгр. месо се продава 60—80 лв.; единъ кгр. хлѣбъ струва 2.40 франка = 13 лв., а виното за масова консумация се продава на дребно срѣдно по 2 франка или въ български пари 11 лв. литѣра. Срѣдната работническа надница е 18—20 франка = 100—110 лв. Оттукъ се вижда, че стойността на единъ литъръ вино тамъ се равнява пакъ около $\frac{1}{9}$ отъ срѣдната работническа надница. При това виното е много по-евтино отъ месото и даже отъ хлѣба.

Какъ е у насъ? У насъ срѣдната работническа надница е 60 лв., а виното въ питиепродавницѣ и ресторантиѣ въ по-голѣмитѣ консумативни центрове се продава на консуматора по 20—30 лв. литѣра. Така напр. въ цѣла София, съ малки изключения, подъ „Карабунарско вино“ цѣла година се продаватъ всевъзможни други вина по 30 лв. литѣра на дребно.

А това значи, че стойността на единъ литъръ вино у насъ се равнява на $\frac{1}{2}$ до $\frac{1}{3}$ отъ срѣдната работническа надница. При това положение виното у насъ се явява като луксъ. Въ това поскъпяване, обаче, нѣматъ прѣстъ и отговорностъ производителитѣ. Вината на тия производители се купуватъ отъ търговцитѣ на едро и дребно по 7—8 лв. литѣра. Не искамъ да кажа нищо лошо за питиепродавцитѣ, които сж непосредствени пласатори на произведенията на нашия лозаръ. И тѣ сж отрупани съ безброй много патенти, берии и даждия. Но азъ виждамъ една сериозна пречка за пласиране на още незначителното винено производство въ лозарска България въ това скъпене на вината, въ правенето и невъзможно широката имъ консумация.

За разширение на консумацията е необходимо вината да станатъ по-достъпни по цени.

Голѣмитѣ патенти и даждия на питиепродавцитѣ е нужно да се намалятъ. Потрѣбно е обаче, още поевтиняване на виното въ кръчмитѣ. Питиепродавцитѣ трѣбва да разбератъ, че отъ това не ще се намали тѣхния приходъ. Намаление на ценитѣ ще се компенсира отъ по-голѣмата консумация, която неминуемо ще последва. Ако се подпомогне вътрешния пласиментъ чрезъ по-достъпнитѣ цени и ако чрезъ строгъ контролъ се осуети правенето на питейни вина въ България, не само не ще се чувствува преситенъ пазаръ, а недостигъ на вино.

Лозарьо, получавай, плащай, чети и проагитирай списанието „Лозарски Прегледъ“, единствения защитникъ на лозарството и интереситѣ ти.

Само чрезъ просвѣта и организирана борба се отива къмъ поминъкъ и култура!

Проф. Н. Недѣлчевъ

Рѣзитба на младитѣ десертни лози.

Десертнитѣ лози обикновено се рѣжатъ у насъ както виненитѣ, защото до скоро не се правѣше разлика между гроздата за ядене и тѣзи за вино. И сега Памида и Димята на много мѣста се продаватъ за ядене или за вино споредъ случая. Понеже презъ последнитѣ години, по причина на износа, нѣкои лозя се отглеждатъ по-специално за производство на десертно грозде, налага се да се обърне по-голъмо внимание върху начина на рѣзитбата, за да се получи по-доброкачествена търговска стока.

Много отъ десертнитѣ лози раждатъ добре и при обикновенната чашовидна рѣзитба. Такива сж Димята (който е и виненъ сортъ), Шасла Доре, Афузъ Али, Бѣлъ Зейнелъ и др. Чауша, воденъ на чашовидна рѣзитба не дава редовно плодъ, тъй че за него би подходжала по-скоро рѣзитбата Гюйо. Сжщо така други десертни сортове, познати като изресливи, би трѣбвало да се рѣжатъ на Гюйо и опънатъ на тель.

Чашовидната система има това преимущество, че лозаритѣ сж свикнали съ нея и тя като че е по-пригодна за нашия климатъ, съ крайни температури презъ зимата и лѣтото. При чашовидната система плода е по-малко, но затова по-доброкачественъ, въ смисълъ че узрѣва по-добре, ако главината не е претрупана съ грозде. Неудобството на тази система е това, че на есенъ гроздето е изложено на зацапване отъ дъждоветѣ и на гниене по-вече, отколкото това, което се намира на тель на известна височина надъ земята. При все това, тази рѣзитба, чашовидната, ще се запази за изброенитѣ родовити сортове въ болшинството отъ лозята, заради леснотата, съ която се изпълнява и друго важно условие, че главината лесно се заравя презъ есенъта и плоднитѣ очи се запазватъ отъ измръзване.

Тамъ кждето лозята почти всѣка година страдатъ отъ суша, дългата рѣзитба не дава добри резултати, ето защо въ такива мѣстности трѣбва да се запази чашовидната форма.

Образуването на главината при тази рѣзитба е известно на лозаритѣ, но тукъ ще посочимъ способа, който ние смѣтаме за целесъобразенъ. При засаждането облагородената вкоренена лоза се рѣже на едно чепче съ две очи. Презъ пролѣтта на втората година младата лозичка се рѣже на спящи очи. При развитието чрезъ филизене се оставатъ три четири лѣтораста, които ще служатъ за образуване на рамената. На третата година презъ пролѣтта се оставатъ три чепчета на по две видими очи, бждещи рамена. По правило тѣзи членове сж безплодни, понеже лѣтораститѣ сж излѣзли отъ спящи очи предната година, но въ действителностъ,

при родовититѣ сортове тѣ даватъ доста плодъ. Повечето отъ тѣхъ, впрочемъ, произлизатъ не отъ сжщински спящи очи, а отъ черното око (bougullon). Десертнитѣ лози малко по-късно даватъ плодъ отъ виненитѣ, които често пжти на втората година сж отрупани съ плодъ. На четвъртата година на всѣко рамо (три рамена) се оставатъ по два чепа, съ по две очи, така че отъ главината ще покаратъ дванадесетъ плодни пржчки. Ако главината е слаба, ще се оставятъ по-малко чепове. Въ края на краищата, оформената главина трѣбва да има три рамена съ по два чепа, които ще се рѣжатъ на две видими очи. Рѣзитбата ще се допълва съ филизене, за да се премахнатъ излишнитѣ безплодни или плодни ластари, които могатъ да измѣнятъ формата на главината.

Рѣзитбата Гюйо е за препоржчване при сортове, които мжчно даватъ плодъ, като Чаушъ, Урумъ Юзюмю, Фоча и др. За образуването ѝ се постжпва по следния начинъ. Презъ първитѣ две години лозата се рѣже както по-горе споменахме. На третата година лозитѣ се опъватъ на тель, като се оставя по една плодна пржчка на около 1 м. дължина. Покарватъ множество лѣторасти презъ пролѣтътъ. Отъ тѣзи лѣторасти една частъ, по-слабитѣ, филизимъ, за да останатъ по малко. На четвъртата година една отъ пржккитѣ, малко подъ прекривената частъ рѣжемъ на чепъ съ две очи, а погорната пржчка рѣжемъ на 1 м. дължина и прекривяваме на тельта, като всичко останало изрѣзваме. Чепъ ще служи за подновяване на рѣзитбата на следната година по сжщия начинъ, върху дветѣ пржчки, които той ще даде, а плодната пржчка, следъ като даде плодъ, на следната година се премахва. Щомъ веднажъ се установи рѣзитбата Гюйо, за предпочитане е тя да се извършва есенътъ и оставенитѣ чепъ и плодна пржчка да се заровятъ, защото иначе могатъ да измръзнатъ, както това често се случва.

Рѣзитбата Гюйо подхожда много добре за десертнитѣ грозда, обаче не всѣко лозе може да се води по тази рѣзитба. Необходимо е мѣстото да бжде силно, дълбоко, да не страда отъ суши, да се работи често и грижливо. Главинитѣ не бива да се оставятъ съ много грозде, което не би успѣло да узрѣе и освенъ това, би изтощило много главината. Лозятъ, отглеждани по Гюйо трѣбва да се торятъ за да не отслабнатъ бързо.

Въ заключение ще кажемъ, че при родовититѣ десертни сортове и при по дребното лозарство чашовидната система е по-подходяща, а за изресилитѣ и за лозя, за които могатъ да се отдѣлятъ по-вече грижи, рѣзитбата Гюйо ще даде по-добри резултати и ще бжде несравнено по-доходна.

Лозари, платѣте абонамента си за 1929 година за да улесните редакцията.

Стефанъ Икономовъ

Лозарска Опитна Станция — Плѣвень

На какви разстояния да се засаждатъ лозитѣ.

(Заклучение отъ опита заложенъ въ Лозарската станция — Плѣвень*).

На друго мѣсто въ следюицитѣ книжки се даватъ обяснения върху начина и условията при които е заложенъ опита. Тукъ ще разгледаме въ резюме заключенията, които могатъ да се изведатъ отъ него и значението на сжщитѣ за широката практика.

Опита показва (вижъ резултатитѣ), че въ случая измѣненіята на разстоянието между главинитѣ се отразяватъ съ по-голѣма или по-малка интензивностъ, върху отдѣлнитѣ фази на вегетативния периодъ:

1) Съ изключение на появата на първия листъ, всички други фази се извършватъ толкова по-рано, колкото по-гжсто насадени сж главинитѣ.

2) Разстоянието е право пропорционално на плодородието, силата и трайността на лозата, а обратно пропорционално на зрѣлостъта на гроздето. Естествено, тази пропорционалностъ не може да бжде неограничена, тъй като отъ една страна ние действуваме върху живи организми, чието развитие е ограничено по силата на физиологичнитѣ закони, отъ редицата културни операции, отъ климатическитѣ условия и отъ болести и неприятели, а отъ друга, такива почви съ неограничена дълбочина, съ хомогененъ съставъ, съ еднообразно разпредѣление на хранителнитѣ елементи и идеално рохки, не се срѣщатъ често въ природата.

3) Разноскитѣ по отглеждането сж по-голѣми при кжситѣ разстояния и по-малки при широкитѣ такива.

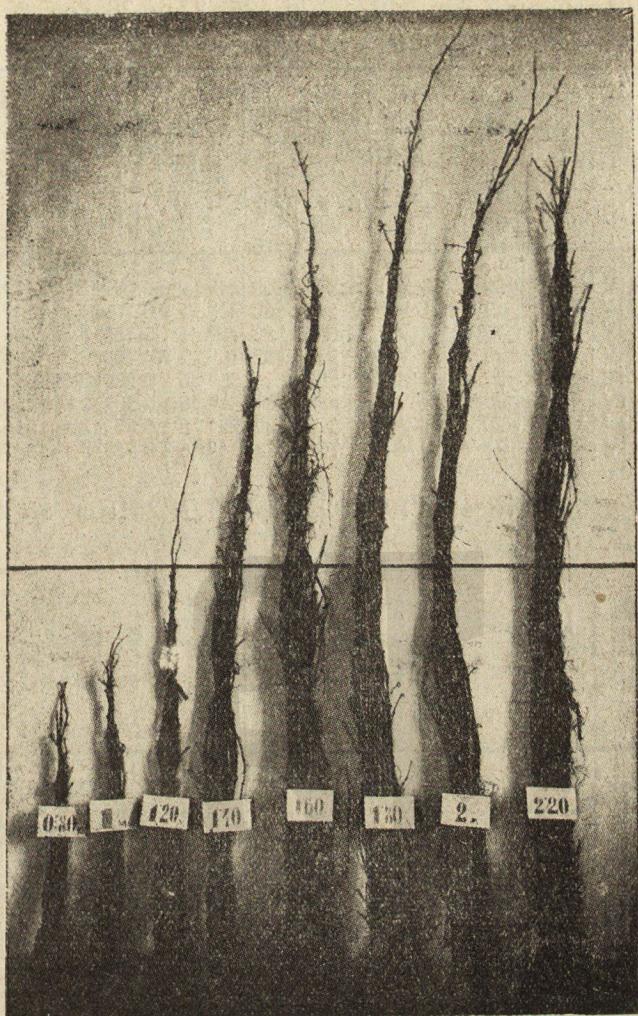
4) Повечето отъ културнитѣ операции се извършватъ по-бавно и по-трудно при гжсто-посаденитѣ лозя, а прилагането на впрегатната обработка въ тѣхъ е невъзможно.

5) Почвата обеднява въ толкова по-кратко време и следователно изисква толкова по-често торене, колкото по-кжсо е разстоянието между главинитѣ.

6) Колкото почвата е по-суха и по-бедна, толкова лозитѣ трѣбва да бждатъ по-редко насадени, за да иматъ възможностъ да развиятъ дълбоки корени и да черпятъ влага отъ по-дълбокитѣ слоеве на почвата.

Изхождайки отъ тѣзи основни и експериментално установени принципи, имайки предъ видъ и условията при които е поставенъ опита, ние можемъ да обобщимъ полученитѣ данни и да разширимъ границитѣ на тѣхната практична при-

*) Поради настѣпващия сезонъ, даваме заключението отъ опита преди обясненията на полученитѣ резултати. Тѣзи последнитѣ ще бждатъ изложени последователно въ отдѣла „Научни“.

Влияние на разстоянието върху силата на главинитѣ.
(Гъмза върху Rup. du Zot.).

ложимостъ въ зависимостъ отъ климата, почвата, буйността на сорта и подложката, рѣзитбата и пр. на отдѣлнитѣ лозарски области.

Установеното почти навсѣкжде у насъ разстояние между главинитѣ отъ 1.30—1.50 м. не отговаря въ всички случаи на действителнитѣ нужди на лозата и следователно не е винаги съобразно съ интереса на лозаря. Този последния, следъ като си даде смѣтка за мѣстния климатъ, за хранителната способностъ и дълбочината на почвата, за изложението на мѣстото, за системата рѣзитба, за буйността на присадника, и подложката, ще има предъ видъ следното:

Срѣдни резултати отъ 1924, 25, 26, 27 и 28 год. за Гъмза
върху Rup. du Lot.

Разстоя- ния	Поява на I листъ	Цвѣтене		Прошара- не	Кол. грозде кгр.		Каче- ство		Кгр. прѣчки отъ една главина	Отн. на плод. къмъ силата	Разн. за год. и за дек. лозе съ амор- тизация и лихви	Бруто прих. на год. отъ дек. лозе	Чистъ прих. отъ дек. лозе за 1 година
		нач.	край		отъ 1 глав.	отъ декаръ	0/0 захаръ	0/00 кисел					
0:80 м.	19 IV	28 V	20 VI	29 VII	0.442	708	2104	6.0	0.099	3.9	3479	2832	- 647
1:00 м.	18 IV	28 V	19 VI	28 VII	0.560	560	2102	5.9	0.109	4.9	2607	2240	- 367
1:20 м.	18 IV	29 V	19 VI	31 VII	1.061	586	2206	6.1	0.169	4.2	2389	2344	- 45
1:40 м.	17 IV	29 V	20 VI	31 VII	0.971	497	1908	5.7	0.269	3.7	1891	1988	+ 97
1:60 м.	17 IV	30 V	20 VI	1 VIII	1.582	611	2002	6.2	0.529	2.7	1635	2440	+ 805
1:80 м.	17 IV	30 V	20 VI	31 VII	1.480	581	2004	6.1	0.501	2.8	1452	2324	+ 872
2:00 м.	16 IV	30 V	20 VI	3 VIII	1.526	382	2201	6.8	0.469	2.8	1316	1544	+ 228
2:20 м.	16 IV	31 V	21 VI	3 VIII	1.758	339	2101	6.3	0.533	3.1	1187	1436	+ 249

Срѣдни резултати отъ 1924, 25, 26, 27 и 28 год. за Памидъ
върху 106⁸.

Разстоя- ние	Поява на I листъ	Цвѣтене		Прошара- не	Кол. грозде кгр.		Каче- ство		Кгр. прѣчки отъ една главина	Отн. на плод. къмъ силата	Разн. за год. и за дек. лозе съ амор- тизация и лихви	Бруто прих. на год. отъ дек. лозе	Чистъ прих. отъ дек. лозе за 1 година
		нач.	край		отъ 1 глав.	отъ декаръ	0/0 захаръ	0/00 кисел.					
0:80 м.	20 IV	29 V	21 VI	29 VII	0.714	1331	1807	4.5	0.194	2.8	3479	4524	1045
1:00 м.	19 IV	29 V	20 VI	30 VII	0.955	995	1900	4.7	0.266	3.1	2607	3980	1373
1:20 м.	18 IV	29 V	20 VI	30 VII	1.350	939	1809	5.0	0.411	3.1	2389	3756	1367
1:40 м.	18 IV	30 V	20 VI	29 VII	1.790	933	1809	4.9	0.572	3.0	1891	3732	1841
1:60 м.	17 IV	29 V	20 VI	1 VIII	2.028	756	1808	5.0	0.594	2.6	1635	3024	1389
1:80 м.	17 IV	30 V	20 VI	3 VIII	1.984	609	1800	4.9	0.639	2.5	1452	2676	1224
2:00 м.	16 IV	30 V	21 VI	1 VIII	1.974	543	1804	5.1	0.798	2.2	1316	2172	856

1) Каквато и да е целта, която той преследва, количество или качество, разстоянието между лозитѣ трѣбва да бѣде толкова по-късо, колкото климата е по-влажненъ, почвата по-богата и по-дълбока, рѣзистбата по-низка и работната рѣжа по-ефтина.

2) При равни други условия, лозята въ Дунавската равнина ще бждатъ по-гъсто насадени отколкото въ Черно-морското крайбрежие и Тракийската низина.

3) Въ северна България:

а) Въ беднитѣ и сухи почви, при еднаква подложка, разстоянието 1:80 м. до 2:00 м. за сорта Памидъ и 1:60—1:80 м. за сорта Гъмза. Колкото почвата е по-плитка, колкото подложката е по-буйна, толкова по-широки ще се оставятъ тѣзи разстояния и обратно. Ето защо при опита, кждето под-

ложката е различна, оптималното разстояние за по-буйната подложка е по широко отъ онова за сравнително по-слаборастящата.

б) Въ срѣдно-богатитѣ почви, буйнорастящитѣ сортове, като: Памидъ, Прѣслава, Бѣлъ Мискетъ, Бѣлъ Зейнелъ, Чаушъ, Фоча, Урумъ Юзюмю, Афузъ Али, Червена Резекия и др. ще се посаждатъ на разстояние 1'50—1'80 м., а обикновено растящитѣ, като Гъмза, Червенъ Мискетъ, Кокорко, Черна Резекия, Бѣла и Черна Япладжа, Бѣла и Черна Папازка и др., ще се засаждатъ на разстояние 1'40—1'60 м.

в) Въ богатитѣ, свежи и дълбоки почви, разстоянието ще бжде 1'40—1'60 м. за буйнорастящитѣ и 1'20—1'30 м. и само при дълга рѣзитба 1'40 м. за обикновено растящитѣ сортове.

4) Въ южна България и Черноморското крайбрѣжие:

а) По беднитѣ хълмове и низкитѣ, изтощени, сухи почви ще се възприеме разстоянието 1'80—2'20 м. за обикновено растящитѣ и 2'20—2'50 м. за буйнорастящитѣ сортове.

б) Въ срѣдно-богатитѣ почви — 1'60—1'80 м. за обикновено растящитѣ и 1'80—2'00 м. за буйнорастящитѣ сортове.

в) Въ богатитѣ, наносни и свежи почви, кждето вегетативната наклонностъ на лозата се проявява съ всичката своя интензивностъ за смѣтка на плодородието, разстоянието между главинитѣ ще бжде 1'40—1'60 м. за обикновено растящитѣ и 1'60—1'80 м. за буйнорастящитѣ сортове.

Разбира се, ако прилагането на впрегатната обработка е наложително или ако рѣзитбата на сорта го изисква, лозаря може, безъ да измѣни чувствително броя на главинитѣ върху единица площъ, да увеличава разстоянието между редоветѣ и намалява онова между главинитѣ. Така, вмѣсто на 1'50 въ квадрата, засаждането може да стане въ правоъгълна форма, като между редоветѣ се остави 2 м., а между главинитѣ 1'12 м. или 1'80 м. между редоветѣ и 1'20 м. между главинитѣ и т. н.

Когато лозаря цели най-вече да получи качествено грозде, тогава тѣзи разстояния ще се намалятъ съ по 10, 20, 30 см., въ зависимостъ отъ това дали почвата е богата, срѣдно-богата или бедна. Въ всѣки случай, въ богатитѣ, наносни почви, гроздето никога не може да достигне въ качествено отношение онова, получено отъ сравнително по-беднитѣ хълмове, особено когато тѣзи последнитѣ иматъ южно изложение и значителенъ процентъ едри и дребни камъни.

У насъ, изобщо, разстоянието никога не трѣбва да бжде по-малко отъ 1'00—1'10 м., въ каквато и богата почва да става засаждането и каквато и да е целта, която се преследва, защото въ беднитѣ почви лозитѣ ще страдатъ отъ сушата и ще отслабнатъ бърже, а въ богатитѣ — борбата съ болеститѣ ще стане скъпа, гроздето — не добре огрѣвано, ще остане бедно на захаръ и изобщо, културата на лозата става недостатъчно рентабилна.

НАУЧНИ.

Стефанъ Икономовъ

Опитна Лозарска Станция—Плѣвнѣ.

Опити съ комплектенъ химически торъ.

Продължение отъ кн. I.

Въ състава на тора влиза амониевия сулфатъ, соль която има голѣмото неудобство да реагира съ калциевия карбонатъ въ почвата, за да образува амониевъ карбонатъ, а този последния, съ своята алкалична реакция, е способенъ да възпрепятствува нитрификацията, действайки вредно върху микроорганизмитъ, а въ по-гъстъ разтворъ — и върху нежнитъ коренчета на лозата. Отъ друга страна, концентрацията на разтворитъ въ почвата, увеличавайки се съ увеличението на дозата отъ тора и при липсата на достатъчно влага по причина на силната суша, е въ състояние да даде резултати обратни на очакванитъ. Подложено на експериментална провѣрка презъ 1928 год. съ разхвърлянето на 300 кгр. торъ на декаръ, това предположение се оказа напълно вѣрно. Нежнитъ клѣтки на смукателнитъ коренчета, въ присѣтствието на разтвори съ концентрация по-висока отколкото онази на тѣхното собствено съдържание, реагиратъ по силата на закона за осмозата, влизатъ въ плазмолитично състояние и преставатъ да действуватъ като нормални клетки. Отъ това и нормалното хранене на лозата е възпрепятствувано, гроздето не може достатъчно да наедрѣе и общото количество на реколтата е намалено. Въ момента на разхвърлянето на тора, пролѣтнитъ дъждове разтварятъ солитъ, които го съставляватъ. Ако тора е въ такова количество, че концентрацията на тѣзи разтвори да е равна или по-слаба отъ онази на клетъчното съдържание, какъвто е случая съ 100 кгр. на декаръ, той може да бжде поетъ и използванъ отъ лозата. Въ такъвъ случай тора не може да бжде вреденъ; напротивъ, резултатитъ отъ опита показватъ едно увеличение на реколтата, при почти еднакъвъ захаренъ процентъ на мжстѣта. Колкото повече, обаче, увеличаваме дозата на тора, толкова по-концентриранъ става развора и отъ момента, когато отношението между тази концентрация и онази на клетъчното съдържание добие стойностъ по-голѣма отъ единица, тора започва да вреди.

Този моментъ е въ зависимостъ отъ климатическитъ и почвени условия. Той настѣпва толкова по-рано, колкото по-рано настѣпи сушата и горното отношение получава толкова по-голѣма стойностъ, колкото влагата отъ почвата се по-лесно изпарява. А такива сж лекитъ и нередовно обработвани почви, особено онези подъ топълъ и сухъ климатъ.

Ето защо, ако употребата на този химически торъ, въ зависимостъ отъ цената му (вижъ заключението) съвпада съ интереса на лозаря, той трѣбва да се стреми чрезъ редовна обра-

ботка да запази колкото е възможно повече влага въ почвата и да употребява този торъ въ малки количества, защото той не може да знае предварително дали годината ще бжде сушава или не, за да увеличава или намалява количеството на тора.

Заклучение.

Прочее, отъ практическа гледна точка, употребата на комплектния химически торъ въ дози не надвишаващи 100 кгр. на декаръ и за година, е отъ естество да даде едно увеличители на реколтата съ около 15%. Увеличи ли се дозата, неговото действие е вече въ зависимост отъ водния капацитетъ на почвата и отъ валежитъ, на чието изобилие лозаря не може да разчита.

Отъ икономическа гледна точка обаче, ползата отъ комплектния торъ се явява още по-ограничена. И действително, ако увеличението на реколтата съ 100 кгр. на декаръ е получено отъ 100 кгр. торъ, лозаря ще има интересъ да възприеме безъ употреблението на последния само въ онези случаи, при които цената на килограмъ грозде е по-висока отъ онази на килограмъ комплектенъ торъ, а последнитъ цени на съставнитъ части на комплектния торъ сж приблизително следнитъ:

Калиевъ сулфатъ — 9'60 лв., франко Ломъ или Русе.

Амониевъ сулфатъ— 10 00 лв., „ „ „ „

Суперфосфатъ — 4'60 лв., „ „ „ „

Тъй че, при отношението въ което сж смѣсени тѣзи торове въ комплектния такъвъ, цената на 1 кгр. отъ последния е 6'68 лв. франко дунавскитъ пристанища. Като къмъ тази цена се прибавятъ още 0 30 лв. на кгр. за разхвърлянето му, и следующитъ се разности за превозъ, стойността на тора достига около 7 лв., до 7'50 лв. за килограмъ. При тѣзи условия, явно е че торенето съ комплектенъ химически торъ ще бжде рентабилно само при една цена на гроздето, по-висока отъ 7'50 лв., какъвто е случая съ нѣкои десертни грозда. За виненитъ грозда обаче, въпреки едно евентуално увеличение на реколтата-употребата на комплектния химически торъ при днешната пазарна цена на сжщия, не е доходна.

Разхвърлянето на тора трѣбва да стане въ момента, когато въ почвата има изобилна влага; ето защо, за препоръчване е то да се извърши пролѣтно време, по възможностъ преди отгрибването, за да се разтвори добре и използва въ по-голѣмата си частъ отъ лозата преди настѣпването на горещинитъ. Съ отгрибването, разпрѣснатия между редоветъ торъ се зарива и съ следующитъ най-малко 3—4 копани ще се поддържа повърхността на почвата рохка, за да се запази колкото е възможно повече влага въ почвата.

Край.

Иванъ Георгиевъ

Асистентъ въ Агрономическия
факултетъ на Университета.

Изпитване на сръдства: Тутокилъ, Арзола, Сул-фаролъ за борба противъ Шарения гроздовъ молецъ (*Polychrosis botrana Schiff*) и болеститѣ по лозата — пероноспора и оидиумъ.

Втори приносъ.

Настоящата статия е като продължение на онази, печатана въ годишника на Агрономо-лесовѣдния факултетъ (кн. VI—1927/1928 г.) подъ надсловъ: „Приносъ къмъ проучване биологията на шарения гроздовъ молецъ (*Poly. hrosis botrana Schiff*) и сръдствата за борба противъ него“. Поради наличността на нови за насъ сръдства за борби противъ гроздовия молецъ, като *Тутокилъ* и *Арзола*, предприехме и презъ пролѣтѣта на 1923 г. опити въ самитѣ лозя, съ цель да установимъ тѣхната *ефикасностъ и практическо-икономиска приложимостъ*. Методътъ на борба, начинътъ на залагане опититѣ, начинътъ на прѣскане и методътъ на изчисление ефикасността сж запазени, както е посочено на стр. 35—40 на цитираната по-горе статия.

Ще повторимъ, че борбата противъ гроздовия молецъ не би трѣбвало да се води отдѣлно отъ онази противъ пероноспората. Всѣко противопероноспорно прѣскане трѣбва да преследва и молеца. Въ такъвъ случай *бордолезовиятъ разтворъ* не е достатъченъ: той предпазва отъ пероноспора, но не действува противъ молеца.¹⁾ Отъ това следва, че за да можемъ едновременно да прѣскаме противъ пероноспората и молеца необходимо е:

1) Или да прибавимъ нѣщо къмъ бордолезовия разтворъ, за да получимъ една *смѣсь*, която освенъ качеството на бордолезовия разтворъ да прибавимъ и ново — инсектицидно.

2) Или да измѣстиме изцѣло бордолезовия разтворъ, като употребяваме сръдства, които, надлежно приготвени, сж ефикасни едновременно противъ пероноспората и гроздовия молецъ.

При първия случай, който представлява частично решение на проблемата, можемъ да прибавимъ къмъ бордолезовия разтворъ тютюневъ екстрактъ, Арзола и др. арсеникови сръдства. Измѣстването, пъкъ, на бордолезовия разтворъ може да се направи, като се въведатъ въ употребление нови специалитети, като Тутокилъ и Носпразенъ. Последнитѣ принадлежатъ къмъ така нареченитѣ антикриптогамически инсектициди (фунго-инсектициди): тѣ сж прахове, въ които сж комбинирани дветѣ сръдства — противогъбно-

¹⁾ Като говоримъ за „действие противъ молеца“ разбираме такова противъ гжсеницитѣ му.

то и противонасѣкомното. Употрѣбаватъ се въ видъ на разтворъ, чийто приготвление е сходно на онова на бордолезовия разтворъ. Разликата се състои въ това, че вмѣсто синъ камъкъ се прибавя съответното количество специалитетъ. Пръска се съ съответния разтворъ толкова често, колкото предпазването отъ пероноспора го изисква (2 пжти преди и 1—2 пжти следъ цвѣтенето). По такъвъ начинъ върху реситъ и гроздето отива толкова много противогжсенична отрова, колкото е необходимо за да бжде отблъснато едно срѣдно нападение отъ молеца.

Тукъ ще се спремъ главно върху Тутокила и Арзола, които презъ пролѣтътъ и лѣтото 1928 г. бѣха заложени на изпитване. И дветѣ срѣдства сж специалитети на фабриката „Chiouin“ — въ Буда-Пеща.

Тутокильтъ се препоръчва като ципестъ при универсално срѣдство, т. е. действащъ противъ всички паразити на лозата, включително и оидиумътъ. Приготвлението на *тутокиловъ разтворъ* е идентично на онова на бордолезовия, само вмѣсто синъ камъкъ (1⁰/₀ или 1⁵⁰/₀) се прибавя съответното количество тутокиль. Варѣта нѣма нужда да се тегли, а просто приготвеното вареве млѣко се изсипва въ водно-тутокиловия разтворъ, *бъркайки*, до момента, въ които една капчица отъ разтвора положена върху фенолъ фталейнозата книжка причини почервяване. За да се избѣгне употребението на индикатори, разтворътъ може да се приготви сполучливо като се прибави половина килограмъ негасена варъ, която трѣбва преди употреблението, да се угаши и размие като вареве млѣко. Следъ това разтворътъ е готовъ и напрѣскването се извършва по обикновения, общопознатъ начинъ, придруженъ отъ особеното внимание да се *обливатъ гроздоветѣ*.

За да се придаде на бордолезовия разтворъ ефикасностъ и противъ гроздовия молецъ, се препоръчва да се прибавя къмъ него *Арзола* въ размѣръ 400 грама на 100 литри вода. Самата прибавка става като постепенно се изсипва *Арзола* (прахъ) въ бурето съдържаще бордолезовия разтворъ и енергично и процѣжително се бърка. Следъ това разтворътъ е готовъ за прѣскане. Тѣй като, обаче, *Арзола* се стреми да се утайва, при всѣко пълнене на прѣскачките, разтворътъ трѣбва основно да се разбърква въ бурето. Напрѣскването се извършва както малко по-горе споменахме.

Въ следващитѣ таблици (I—V) сж схематизирани направенитѣ опити. Опитна парцела, прѣскана съ *тутокиловъ разтворъ*, се заложи и въ Борисовградскитѣ лозя (г. Коста А. Герджевъ), прѣска се на 23 май, 20 юни и 5 юли.

Както се вижда въ визираниитѣ таблици, освенъ съ *Тутокиль* и *Арзола*, заложени сж опити и съ Носпразенъ и Гра-

литъ¹⁾ (за контрола) съ Сулфаролъ и Солбаръ за установяване ефикасността имъ противъ оидиума и ръсено съ сѣренъ прахъ (за контрола).

Изпитанитѣ специалитети бѣха употребени въ следнитѣ дози: 1) Носпразенъ 1.5‰; 2) Тутокилъ 1.5‰; 3) Арзола 0.4‰; 4) Сулфаролъ 0.5‰.

ТАБЛИЦА I.

Опитно лозе въ с. Сараньово (Хр. Серафимовъ).

№	СРѢДСТВА	Употрѣбени противъ I или II генерация	Дата на пръскането	Парцели	Разходвано количество въ литри	Брой на пръсканитѣ главини	Забележка
1	Носпразенъ	I I II	17. V. 8. VI. 28. VI.	A	25 50 60	108 108 108	Пръскане на всички зелени части на лозата, вкл. реситѣ (гроздето).
2	Тутокилъ	I I II	17. V. 8. VI. 28. VI.	B	25 50 60	108 108 108	
3	Арзола	I I II	17. V. 8. VI. 28. VI.	C	25 50 60	108 108 108	
4	Арзола + + Сулфаролъ	I I II	17. V. 8. VI. 28. VI.	D	25 50 60	108 108 108	
5	Сулфаролъ	—	17. V. 8. VI. 28. VI.	E	25 50 60	108 108 108	
6	Сулфаролъ	—	17. V. 8. VI. 28. VI.	F	25 50 60	108 108 108	
7	Гралитъ	I I II	17. V. 8. VI. 28. VI.	G	—	96	Напращване
8	Сѣренъ прахъ	—	8. VI. 28. VI.	H	—	96	Напращване
9	Солбаръ	—	28. VI.	I	60	96	Пръскане

¹⁾ Носпразенъ и Гралитъ бидоха изпитани презъ 1927 год. (вижъ цитираната въ началото статия).

ТАБЛИЦА II.

Опитно лозе въ с. Сараньово (Ил. Гугутковъ).

№	СРЪДСТВА	Употрѣбени противъ I или II генерация	Дата на пръскането	Парцели	Разходвано количе- ство въ литри	Брой на пръсканитѣ главини	Забележка
1	Носпразенъ	I I II	18. V. 7. VI. 27. VI.	A	20 40 50	108 108 108	Пръскане на всички зелени части на лозата, вкл. реситѣ (гроздето).
2	Тутокиль	I I II	18. V. 7. VI. 27. VI.	B	20 40 50	108 108 108	
3	Арзола	I I II	18. V. 7. VI. 28. VI.	C	20 40 50	108 108 108	
4	Арзола + Сулфаролъ	I I II	18. V. 7. VI. 28. VI.	D	20 40 50	108 108 108	
5	Сулфаролъ	—	18. V. 7. VI. 28. VI.	E	20 40 50	108 108 108	
6	Сулфаролъ	—	18. V. 7. VI. 28. VI.	F	20 40 50	108 108 108	
7	Гралитъ	I II	7. VI. 28. VI.	G	— —	— 108 —	Напращване

Въ бордолезовъ разтворъ (смѣсь)

ТАБЛИЦА III.

Опитно лопе въ с. Кара-Мусалъ (Ив. Лѣвичаровъ).

(По същата таблица опититѣ бѣха поставени на 2 различни мѣста).

№	СРѢДСТВА	Употрѣбени противъ I или II генерация	Дата на прѣскането	Перцели	Разходвано количе- ство въ литри	Брой на прѣсканитѣ главни	Забележка
1	Носпразенъ	I I II	17. V. 5. VI. 25. VI.	A	40 60 70	132 132 132	Прѣ-кане на всички зелени части на лозата вкл реситѣ (гроздето)
2	Тутокиль	I I II	17. V. 5. VI. 25. VI.	B	40 60 70	132 132 132	
3	Арзола	I I II	17. V. 5. VI. 25. VI.	C	40 60 70	132 132 132	
4	Арзола + Сулфалолъ	I I II	17. V. 5. VI. 25. VI.	D	40 60 70	132 132 132	
5	Сулфаролъ	—	17. V. 5. VI. 25. VI.	E	40 60 70	132 132 132	
6	Гралитъ	I	17. V.	F	1/2 кгр.	132	

Въ бордолезото разтворъ (смѣсь)

ТАБЛИЦА IV.

Опитно лозе въ с. Кара-Агачъ (Д. Трифоновъ).

№	СРЪДСТВА	Употрѣбени противъ I или II генерация	Дата на пръскането	Парцели	Разходвано количе- ство въ литри	Брой на пръсканитѣ главини	Забележка
1	Тутокиль	I II	9. VI. 5. VII.	A	200 300	540 540	Пръскане на всички зелени части на лоза- та вкл. реситѣ (гроздето)
2	Арзола (въ смѣсь съ бордол. разт.)	I II	9. VI. 5. VII.	B	250 300	585 585	

ТАБЛИЦА V.

Опитно поле въ Ст.-Загора (Колю Стефановъ)

№	СРЪДСТВА	Упо рѣбени противъ I или II генерация	Дата на пръскането	Парцели	Разходвано количе- ство въ литри	Брой на пръсканитѣ главини	Забележка
1	Носпразенъ	I I II	16. V. 28. V. 25. VI.	A		680 680 680	Пръскане на всички зеле- ни части на лозата вкл. ре- ситѣ (гроздето).
2	Тутокиль	I I II	16. V. 28. V. 26. VI.	B		680 680 680	
3	Арзола (въ смѣсь съ бордол. разт.)	I I II	16. V. 25. V. 26. VI.	Г		400 400 400	

ТАБЛИЦА VI.

Изчисления на практическата ефикасност на Тугокила и Арзола спрямо гжсеницитъ на молеца отъ II генерация

ДАТИ на наблюденията	Контроли			Тугокиль			Арзола			Забележка
	Реси	Живи гжсеници	Повредени зърна	Реси	Живи гжсеници	Повредени зърна	Реси	Живи гжсеници	Повредени зърна	
24 юлий .	60	97	—	67	4	30	65	8	—	Парцела А и В, табл. IV.
2 августъ .	48	41	112	111	6	48	86	14	79	
Сборъ .	108	138		178	10		151	22		
I. Брой на живитъ гжсеници върху 100 реси .		127.7			5.6			14.5		
II. % на гжсеницитъ, които сж устояли на инсектицида		100%			4.4			11.4		
III. % на гжсеницитъ, унищо- ни отъ инсектицида = прак- тическа ефикасностъ .		0%			95.6%			88.6%		

Резултати.

I. По отношение на пероноспората.

Поради сушата, тазгодишното лѣто се ознаменува съ твърде слаба пероноспорна атака. Въ повечето южно-български лозя пероноспората даже не се появи, съ изключение на редкитѣ пероноспорни петна въ края на май и началото на юни, които, обаче, останаха безъ значение за развитието на болестъта, поради непрекъснатото бездъждовно време. Такъвъ бѣше случаятъ въ лозята на Сариньовъ, Кара-Агачъ и Ст. Загора, кждето, както се вижда отъ предишнитѣ таблици, бѣха поставени по-големата частъ отъ опититѣ ни.

Заклучение за предпазителната способностъ отъ пероноспората на специалитетитѣ Тутокиль и Носпразенъ водимъ отъ опититѣ, поставени въ Кара Мусалъ (лозето на г. Ив. Лѣвичаровъ — табл. III). Първото прѣскане тамъ се направи на 17 май. На 22 с. м. валѣ проливенъ дъждъ, който причини първото заразяване отъ пероноспора. Въ началото на юли констатирахме силно нашествие на болестъта въ Кара мусалскитѣ лозя, които бѣха прѣскани следъ дъжда (въ края на май). Опитнитѣ парцели, обаче, бѣха съвършено запазени отъ пероноспората, макаръ че бѣха поставени (нарочно) въ най-низката частъ на лозето.

II. По отношение на гроздовия молецъ.

Добри резултати се констатираха при опититѣ, заложенни въ Кара-агачскитѣ лозя (Пловдивско). Въ тѣхъ неприятели — гроздовъ молецъ — върлува въ силна форма, вследствие на което ефикасността на заложенитѣ за опитѣ срѣдства е очевидна. Въ следващата таблици VI сж схематизирани наблюденията и изчисленията за практическата ефикасностъ на Тутокила и Арзола спрѣмо гжсеницитѣ на молеца отъ II генерация, съгласно опититѣ, показани на таблица IV.

Отъ таблица VI се вижда, практическата ефикасностъ на Тутокила и Арзола е 95.6% и 88.6%, респективно. Това показва, че тѣзи два специалитета сж много добри инсектициди, и съ голѣма полза биха се употребили въ борбата противъ гроздовия молецъ. Особено цененъ е препаратъ Тутокиль, чийто разтворъ се приготвява много лесно (просто чрезъ замѣстване на синия камъкъ съ Тутокиль при приготвянето на бордолезовъ разтворъ), разтворътъ е хомогененъ и силно лепливъ.

III. По отношение на оидиума.

Срѣдства противъ оидиума се заложили на изпитване само въ Саранговскитѣ (табл. I и II) и въ Кара-Мусалскитѣ (табл. III) лозя. Това, защото оидиумътъ върлува въ силна форма въ тѣзи лозя, главно Саранговскитѣ.

Наблюденията върху развоя на болестта и лѣчебната способностъ на специалитетитѣ Сулфаролъ и Солбаръ бидоха правени въ опитнитѣ полета въ Саранговъ (табл. I и II).

При обиколката на 5 юлий установихме поява на оидиума въ опитното поле въ Сарангово (табл. I). Заразата бѣше намѣрила почва въ цѣлото лозе, съ изключение на парцелитѣ: D. E. F. H. и I. (табл. I), т.е. парцелитѣ прѣскани съ Сулфаролъ и Солбаръ и напрашени съ сѣренъ прахъ.

Заклучение.

Отъ тазгодишнитѣ опити можемъ да заключимъ:

1. Че *Тутокилтъ* и *Арзола* сж ефикасни срѣдства противъ гроздовия молецъ. Първиятъ притежава особено ценото качество да действа противъ пероноспората, което го прави универсално срѣдство.

София, 12. IX. 1928 год.

Ииж х. Ник. Карамболовъ.

Модернизиране на винарската техника.

Рефератъ четенъ предъ IX редовенъ конгресъ на Българския Лозарски Съюзъ на 29 II. т. г. въ София.

Въ общия устремъ на новото време къмъ подобрене и усъвършенствуване на разнитѣ отрасли на производството и винарството, все въ хармония съ тоя духъ и устремъ, регистрира презъ последнитѣ четири десетилѣтия единъ забележителенъ прогресъ. То се подчини на новитѣ изисквания и на новосъздаващитѣ се условия. Винопроизводството се вгледа въ възходящия подеиъ и усъвършеиствуване на другитѣ производства и не само се вгледа, но и усвои и приложи придобивкитѣ и улесненията които бързоразвиващата се техника всестранно предлагаше.

Не напразно наричатъ 19 вѣкъ, вѣкъ на техниката и техническия развой. Къмъ петдесетѣтъ години на миналото столѣтие се отнасятъ голѣмитѣ и съ широкъ замахъ технически изобрѣтения. Машинната техника въ едно кратко време направи неимовѣренъ успѣхъ и причини цѣла революция, небивалъ превратъ съ производството. Човѣшката ржка навсѣкжде се измѣстваше отъ машината. Целъ, принципъ и девизъ бѣ станало на техниката да замѣсти скжпокостващия човѣшки трудъ съ машинна работа. Навсѣкжде кждето усъвършенствуваната машина се приложеше, производството се индустриализираше, подобряваше,

а фабрикатитѣ поевтиняваха. Вследствие на това се явяваше конкуренция, съ която, тия предприятия които работеха съ скъпата човѣшка рѣка, съ неусъвършенствувани пособия, едва можеха да устояватъ. И тѣ трѣбваше да се подчинятъ на новоналожитѣ се условия, или да се механизиратъ или да се заникнатъ. Така техниката въвлече въ своя бързъ прогресъ производствата, които производствата трѣбваше да следятъ, използватъ и прилагатъ всѣко новооткритие и усъвършенствуване, ако искаха да устоятъ на силната конкурентна борба. Влиянието на машината, обаче, бѣ много по-широко. Така, въвеждането на техническитѣ придобивки въ практиката причини и появата на едрото производство. Поевтиняването на фабрикатитѣ, подобриенето на съобщенията способствуваха за разширение нуждитѣ на човѣка, за всеобщата употреба на повече блага, появи се масово търсене, а съ това сж създадоха условия за поява на едрото, масово, производство. Това едро производство и конкуренцията бѣха главнитѣ стимули то да се рационализира.

Все къмъ това време, срѣдата и края на деветнадесетия вѣкъ, се отнасятъ първитѣ проблески и първитѣ по-сериозни опити за механизирание на винарството. И преди това сж се правили опити локални, тукъ и тамъ, за прилагане на механизми въ винарството, но тогава употребяванитѣ пособия сж били така прости по конструкция, и тукъ главна роля е играела човѣшката рѣка, а резултатитѣ не сж се различавали много отъ обикновенната рѣчна приработка на гроздето въ вино. Въвеждането на машината въ винарската изба като помощно срѣдство при преработката на гроздето, при по-последното манипулиране съ полученитѣ вина, стана, обаче, за разлика отъ другитѣ отрасли на производството, по-постепенно, по-бавно. Причинитѣ трѣбва да търсимъ въ обстоятелството, че все къмъ тоя периодъ отъ време, лозарството е дребно, въ много рѣце съсрѣдоточено. Следъ това се намѣсва и филоксерната криза и вниманието на лозаритѣ се отклонява, количеството на произведеното вино силно намалява. Но, въ края на 19, а особено въ началото на 20 вѣкъ, ние виждаме, въпрѣки тежкитѣ, усилни години за лозарския свѣтъ, въ Франция винарския свѣтъ да си интересува отъ предлаганитѣ най-нови винарски машини и пособия за преработка на гроздето, за улеснение манипулациитѣ въ винарската изба. За това най-ярко ни свидетелствува уредената въ 1898 год. изложба и конкурсъ на винарски машини.

По употребата на винарски машини въ практиката много спорове сж се водили. Тѣхното приложение намѣрило своитѣ хвалители и приятели, но и голѣми противници. Тѣзи последнитѣ, въ борбата си противъ винарскитѣ машини черпели сили и доводи изъ факта, че първомъ предлаганитѣ модели, поради несъвършеността си, не представлявали особенъ интересъ отъ икономична гледна точка, отъ гледна точка на улеснение, опростена работа, отъ съображение подобриенето качественоста на получаващото се вино. Но съ напредъка на техниката, кон-

структоритѣ съ удвоена енергия и амбиция сж заработили, изправяли сж последователно забелѣзанитѣ недостатѣци и дефекти, правила сж нови въведения и подобрения, за да се достигне до тамъ, че напоследѣкъ предлаганитѣ модели-машини да намиратъ приемъ и търсене въ винопроизводителния свѣтъ. Днесъ никой не се съмнява въ благодатното приложение на машината въ винарството. Днесъ никой не ѝ оспорва добритѣ резултати, които дава, стига да знае да си служи правилно съ нея. И ако и до днѣнь днешенъ нѣкои се явяватъ нейни противници то е защото не знаятъ да си служатъ съ нея, защото получаватъ лоши, незадоволяващи ги резултати поради собственото имъ неумение да работятъ както трѣбва, както се полага.

Широкото въвеждане на винарскитѣ технически пособия и машини, обаче, е тѣсно свързано не само съ усъвършенствуването на моделитѣ, но и съ появата и разпространението на кооперативнитѣ винарски изби, съ чиито учредяване се тури началото на голѣмото, масовото винено производство. При дребното винарство механизирването на винарската изба не се чувствувва така наложително. Отъ друга страна тая механизация срѣщаше и други спжнки. Причинитѣ за това сж повече отъ чисто икономически характеръ. Съ малкитѣ си срѣдства дребния производител не можеше да се построи и зареди подходяща, удобна изба, нито пъкъ можеше да се обзаведе съ отлично работящи машини и пособия, тъй като производството му е малко и не понася голѣми разходи. Важна пречка въ началото е билъ отличителния характеръ на виненото производство да преработва суровия материалъ (гроздето) въ вино въ единъ твърде кратѣкъ 15—20-дневенъ периодъ отъ време. Ето защо имобилизирането на голѣмъ капиталъ въ скжпъ инвентаръ, съ който винаря да си служи само кратко време, а презъ останалата частъ отъ годината да стои неподвиженъ, а особено ако тоя инвентаръ не носи очакванитѣ компенсационни подобрения на качеството, улеснения при работа, икономии при преработката на гроздето и работата въ избата, е изглеждало и е твърде опасно. Това е карало мнозина да се държатъ твърде резервирано къмъ машиновъведението. Но туй което е създавало спжнки за частния и дребенъ производител, тоя особенъ характеръ на винодѣлието, за които току що споменахъ, то тоя особенъ характеръ на сжщото наложи на голѣмитѣ кооперативни изби и машинитѣ. Дохожда гроздоберъ. Гроздето зрѣе бърже и почти едновременно. Еднажъ узрѣло съхранението на лозата е проблематично, неикономично. То трѣбва да се преработи въ постояненъ продуктъ. Пита се възможно ли е за единъ дѣнь да се преработятъ стотици хиляди, а даже и милиони кгр. грозде рѣчно? Който познава винарството практически решително ще отговори: не, това е невъзможно. Тукъ машината иде да облекчи работата.

Напоследѣкъ стеклитѣ се условия за винарството, помогнаха извънредно много за прибѣгване до помощта на машината при винодѣлието. Това обаче, не сж времени условия. Тѣ

сж отъ такова естество, че шансове за тѣхното отминаване липсватъ. Всѣкому е известно, че на винения пазаръ се чувствува вече свръхпроизводство, че ценитѣ на вината спаднаха, когато отъ друга страна производствени разноси, даждия, данъци се увеличаватъ. Претенциозността на консуматоритѣ къмъ качествеността се увеличи. Спадането на ценитѣ, наистина не застрашава ни една отъ странитѣ прѣко тъй като благодарение на протекциони мѣрки е тежко да се внесе вино въ винопроизводителна страна, но то се отразява косвено като не позволява на много страни между които е и нашата, да изнесатъ вино на чужди пазари, да се освободатъ отъ своитѣ излишъци, отъ тия вина които подбиватъ ценитѣ.

У насъ въ България модернизирането на винарската техника, или по-специално механизиранието на винарскитѣ изби се налага освенъ отъ общитѣ условия но и отъ специалнитѣ, локалнитѣ условия, на винарството и на винарския ни пазаръ. Винарството както това на всѣки отъ васъ е известно е още въ примитивно състояние. Основанитѣ кооперативни изби започватъ да се интересуватъ отъ винарска наука, отъ придобивкитѣ на усъвършенствуваната винарска техника, но за съжаление не сж се отклонили още много отъ примитивнитѣ методи на работа. А тѣ божемъ се създаватъ за да се работи поне тамъ научно, рационално! Бошинството отъ нашитѣ винари и до днесъ не му придириятъ много, не правятъ тънки смѣтки, смѣтатъ, че труда, фиритѣ, прѣсканията сж отъ „тамазлъкъ“, работятъ винарството, но сж напълно зависими отъ условията при които работятъ, качеството и трайността на вината въ повечето случаи сж въ тѣсна зависимостъ отъ качествеността и здравето на гроздето, често се развалятъ, тѣрпятъ загуби и бѣдствуватъ. Ако Богъ даде хубава реколта, хубаво време предъ гроздобера, па и рано да продаде виното, нашия винарь е добре. Иначе всичко отива на халосъ. А и тия постоянно растящи данъци, бери, такси, разходи още повече скжсяватъ приходитѣ на нашия лозаровинарь. Това скжсяване приходитѣ на винопроизводителитѣ и увеличението на разходитѣ, борбата съ конкуренцията на външния пазаръ, модернизирането на винопроизводството въ голѣмитѣ производителни винарски страни, подсказватъ, че и у насъ се налага поставяне винарството на рационална база, то да се рационализира, като се приложатъ всички придобивки на модерната винарска техника. Само при добра изба, добре технически обзаведена съ уреди и машини може да се получи максимално качество и количество, да се избѣгнатъ излишни загуби, прѣскания, да се намалятъ разходитѣ, производствени разноси, да се разнообрази производството, да се използватъ и второстепеннитѣ продукти, които сж много ценни, но за голѣмо съжаление, днесъ ние или хвърляме или недостатъчно използваме.

За да се опознаемъ съ прилагането на машинитѣ, кжде, кога и съ какви машини да си служимъ въ модерното винодѣлие, най-добре ще бжде, ако проследимъ работата въ винарската из-

ба въ течение на една винарска година, отъ единъ гроздоберъ до другъ. Започвамъ съ погроздоберната работа.

Гроздето еднажъ донесено на избения дворъ въ частнитъ изби съ малки изключения у насъ, пристъпва се направо къмъ *стжпкването*, което се извършва у насъ съ крака. Изтача се „рема“, а остатъка съ футии носени на гръбъ се пренася до ферментационитъ сждове: каци и кадуси, за да преферментира на червено вино.

Въ кооперативнитъ изби у насъ, следъ пристигането на гроздето се претегля, стжпква и пренася на гръбъ съ футии. Една добра модификация на начина за разтоварване корабитъ съ грозде намираме въ Ямболската винарска кооперация „Мискетъ“. Кооперативната изба „Мискетъ“ е застроена въ брѣгъ. Ферментационното отдѣление е въ партера, за ферментациони сждове и служатъ армобетонови резервуари, разположени и изградени непосредствено до южния зидъ на ферментационното отдѣление. Пакъ непосредствено край южния зидъ отвъдъ минава рампа. Корабитъ съ гроздето, както идатъ отъ лозето, биватъ теглени, минаватъ по рампата, спиратъ предъ ферментационитъ резервуари. Тукъ става разтоварването на гроздето, като направо съ вили, лопати се хвърля презъ отворъ на зида въ коша на една гроздомелачка, която го смачква. Така по тоя начинъ, тукъ ржчното прѣнасане на гроздето до ферментационитъ сждове е избѣгнато, сжщо и мачкането съ крака. Тая рампа е едно голѣмо удобство, спестяващо много трудъ. Въ Франция рампата намираме въ по-старитъ южно-французки изби. Въ нѣкои малки изби си служатъ съ макари. Гроздето се донася въ така нареченитъ компоргъ. Ферментационното отдѣление се състои отъ два етажа. Въ долния етажъ сж наредени ферментационитъ каци, но така че горния имъ край е наравно съ пода на горния етажъ. Въ тоя подъ сж изрѣзани кржгли дупки точно надъ отворитъ на ферментационитъ каци. Донесеното грозде се изкачва съ макара на втория етажъ смачква се и се изсипва въ ферментационитъ сждове.

Въ голѣмитъ французки изби намираме други приспособления. Тия изби преработватъ голѣми количества грозде дневно и сж напълно механизирани. Мачкането на гроздето у тѣхъ става чрезъ механически гроздови мелници (гроздомелачки) Въ нѣкой отъ тияиз би, предимно южнофранцузки, пристигналото на кооперативния дворъ грозде се разтоварва въ вагонетки и следъ това тегли. Следъ претеглянето, по релси съ каквито кооперативния дворъ е опасанъ, вагонеткитъ съ гроздето се отвеждатъ до бетоновъ трапъ въ който се препразва гроздето и то като се откачи една кука и вагонетката се препразни. Бетоновия трапъ бива съ наклонено дъно. Гроздето се плъзга, и пада въ коша на гроздомелачката. Такава е системата на разтоварване въ кооп. изба на Marseillargue. Въ тая изба се донася презъ време на гроздобера дневно 600 хиляди до 1 милионъ клг. грозде! Въ други изби, както това е въ кооп. изба на Lunel, гроздето до-

несено съ chariot, кола на две колелета, се изсипва въ бетоновъ трапъ, въ който засега една *нория*, единъ чакръкъ съ кофички. Машинитъ за мачкането сж поставени на високо, на втория етажъ на избата. Чрезъ *норията*, чийто кофички поематъ грозде и го отнасятъ нагоре, гроздето се изкачва и пада въ коша на гроздомелачката. Въ трети изби, пакъ французски, като въ тая на Château Lajite намираме една друга модификация на разтоварване. Гроздето, както е донесено отъ лозето несмачкано, се хвърля презъ отвори отъ колата върху *бетонова платформа*, построена непосредствено до лицевия зидъ на ферментационното отдѣление. Работници съ вили взематъ гроздето и го поставятъ въ коша на гроздомелачката, непосредно инсталирана до самата бетонова платформа.

Всички тия описани начини на разтоварване иматъ своитъ добри страни. Рампата е за препоръчване за малки изби, кждѣто презъ гроздобернитъ дни не се струпва много грозде. Трѣбва да се отбележи сжщо, че рампа е изгодно да се зареди, когато избата се строи въ брѣгъ. При равенъ теренъ е потрѣбенъ насипъ, а това не е винаги икономично и най за предпочитане. Изсипването на гроздето въ трапъ и изкачването му до гроздомелачката съ *нория* не е много за препоръчване. Работата, действително, върви много бърже, но *норията* е единъ голѣмъ и тежъкъ механизъмъ, изисква много мѣсто и голѣма двигателна енергия, почистването му е трудно, зареждането ѝ е свързано съ странични разходи, тъй като съ *норията* гроздето се изкачва на високо, апаратитъ като гроздомелачка и др. трѣбва да бждатъ поставени на високо, върху засилена площъ, а това е свързано съ допълнителни разходи за подпори, мѣсто и т. н. Третия начинъ на стоварване или на изсипване на гроздето въ трапове съ наклонено дъно откъдѣто то пада въ коша на гроздомелачката е най за предпочитане. Тоя начинъ на разтоварване подхожда на голѣмитъ изби, като, разтоварването първомъ въ вагонетки отговаря само на най-голѣмитъ такива.

До тукъ казаното се отнасяше до начинитъ по които става разтоварването на гроздето докато попадне въ коша на гроздомелачката, ако не е било смачкано, или докато попадне въ сждоветъ за ферментация, ако е било смачкано съ крака, както това у насъ и до днесъ се извършва. Въ голѣмитъ модерни изби, както вече споменахъ, гроздето преди да бжде пренесено и поставено въ ферментационитъ каци или резарвуари, бива смачквано механически, нѣкжде и ронкано и едва тогава бива отнесено въ ферментационитъ сждове за преферментирание.

Мачкане на гроздето. Мачкането на гроздето е първата манипулация на която го подлагаме. При мачкането става изпукване на зърната, освобождава се и по голѣмо количество мжсть, което улеснява мацерацията (кисненето), става и насищане на гроздовата мжсть и каша съ въздухъ тъй необходимъ за размножението на ферментитъ. Мачкането става по два начина: *примитивно, съ крака*, както у насъ се практикува или *механически*,

машино съ помощта на гроздомелачка. Първия начинъ, мачкане съ крака, е неестетично, не хигиенично, нерационално, а най-вече не икономично. Мачкането съ крака въ голѣмитѣ изби е и непрактично. Тамъ е потрѣбенъ голѣмъ кадъръ отъ хора, за да се насмогне на работата. Така въ кооперация „Шевка“ при дневна преработка отъ 80,000 до 100,000 кгр. грозде сж потрѣбни 25 души мачкачи. Въ една изба съ по-голѣмъ капацитетъ отъ 500,000 литри вино какъвто е тоя на току що упоменатата кооперация, ще бждатъ потрѣбни още повече хора, за да върви редовно работата. Иначе ще има задрѣстване на кооперативния дворъ, както това става често на много мѣста. Затова пѣкъ механичното, машинно, мачкане е много удобно и става много бърже. Гроздомелачката е пособие отъ първа необходимостъ за всѣка по-голѣма изба, а особено за голѣмитѣ кооперативни изби. Гроздомелачката играе главна роля при рационалната преработка на гроздето въ вино. Тя донася и голѣми икономии за тоя, който я употребява въ гроздоберния сезонъ. Така единъ работникъ, мачкачъ, дневно може да смачка 8—10 кораба грозде. При една надница отъ 60 лв. пада се за мачкане на 1000 кгр. грозде 6 лв. При гроздомелачката за двигателъ и обслуга, безъ да смѣтаме амортизации, се пада на сжщото количество грозде 1'5—2'5 лв. Но и тукъ лежи най-голѣмото преимущество на гроздовата мелница. Икономията, която тя ни носи идатъ по другъ пѣтъ, сж отъ друго естество. Тия икономии се явяватъ като последице отъ доброто изпукване и смачкване на гроздовитѣ зърна.

При мачкането съ крака обикновено оставатъ много зърна неизпукани.

Колкото и да се старае работника-мачкачъ за пълното смачкване на всички зърна, все пакъ оставатъ неизпукани такива. Особено когато работника се измори, или пѣкъ времето и гроздето сж студени, работата на босъ кракъ е трудна. Въ такива случай съмъ констатираа до 25% отъ всички зърна, вънесената за ферментация каша въ ферм. кази цѣли, неизпукани. Тия неизпукани зърна, най-вече дебелоципеститѣ сортове, внесени въ ферментационния сждъ, не винаги се изпукватъ. Като последиствие, ферментацията не се извършва правилно, трае по-продължително време. Захарята въ по-голѣмата си частъ въ неизпуканитѣ зърна остава неизползувана, неотферментирала, тъй като осмозата презъ ципитѣ става много трудно. Когато източимъ самотока и такива пращини отделилираме на ракия, то захарята, платената захаръ, неотферментирала въ неизпуканитѣ зърна отива на халосъ. За размѣра на причиненитѣ загуби ще приведа единъ примѣръ изъ практиката на кооп. „Шевка“. Презъ послѣдната 1928 реколтна година, следъ оттакането на самотока, пращинитѣ бѣха пресувани съ електр. преса Mabille. Въ пресовитѣ вина констатирахъ отъ 10—30 гр. захаръ още на литъръ, или срѣдно 20 гр. кооп. „Шевка“ има срѣдно 140,000 кгр. пращини. При срѣденъ процентъ на останалото въ пращинитѣ вино

50% въ тия прашини оставатъ 70,000 литри вино или 1.400,000 грама гроздова захарь, която кооперацията плаща на членоветѣ си по 3 стотинки. Стойностъ на непреферментиралата захарь е 42 хиляди лева, *които кооперацията заплаща но не използва.* Пресуваме прашинитѣ, то въ пресовитѣ вина, както е и случая съ Сливенската кооперация, намираме много захарь. Захарьта отъ зърната минава въ отферментиралото вино и то започва наново да ферментира. Ако такива вина не се подложатъ изкуствено на тиха ферментация, опасността отъ заболяване е твърде голѣма, тъй като захарьта е почва за размножение на болестнитѣ микроби. Като резултатъ на всичко това могатъ да ни последватъ нови загуби отъ заболяването. (Следва).

ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ И НОВОСТИ

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Бургундски разтвори противъ маната.

Въ България, още отъ самото начало на появяването на пероноспората се е разпространилъ, като сръдство за борба противъ тази болестъ, бордолезовия разтворъ. Едва напоследъкъ лозаритѣ започнаха да правятъ опити съ други сръдства, като носпераль, тутокилъ и др. Странно е, какъ до сега, поне на мене не е било известно, не сж ли били правени опити съ другъ единъ разтворъ, който се описва въ всички лозарски ръководства, а именно *бургунския* разтворъ. Въ Франция, особно въ Бургундия, този разтворъ се ползува съ добро име и намира приложение. Той се състои въ замѣстването на варьта съ сода карбонатъ. Неутрализирането на синия камъкъ тукъ става съ натриевъ карбонатъ. Известно е, че варьта нѣма постояненъ химически съставъ и неутрализирането трѣбва да се следи съ лакмусъ. Нашитѣ лозари обикновено не си служатъ съ лакмусъ или фенолфталеинови книжки и често пжти поставятъ двойно и тройно по-вече варъ отколкото е нужно. Неутрализирането съ содата има това преимущество, че съ нея, когато състава ѝ е гарантиранъ, както е случая съ содата Солвей, може разтвора да се приготви безъ да става нужда отъ лакмусъ. Нечистата варъ, а даже и сравнително добрата, често дава утайки, които задрѣстватъ прѣскачкитѣ и зацапватъ гроздето. Съ содата се получаватъ чисти разтвори съ желатинови утайки, леки, не задрѣстватъ прѣскачкитѣ и не зацапватъ гроздето. Содата Солвей има гарантирана чистота 98 95%. За да се приготви 100 литри неутраленъ бургунски разтворъ, разтапя се 2 кгр. синъ камъкъ въ 90 литри вода (както при приготвление на бордолезовия разтворъ) и отдѣлно 1 кгр. сода Солвей въ 10 литри вода. Содовия разтворъ се налива въ синкамъчния, както варевото млѣко, безъ

да се цеди обаче, като се бърка съ единъ прътъ и разтвора е готовъ.

На бургунския разтворъ приписватъ недостатъка, че при горешо време дава утайки и губи отъ лепливостта си. Понеже у насъ разтвора се употребява още презъ сщия денъ, този недостатъкъ не е отъ голъмо значение. Содата Солвей струва малко по скъпо отъ варята, обаче разликата не е голъма, тъй че не е разхода за содата, който ще попрѣчи въ случая. Заслужава по-интелигентнитѣ лозари да направятъ опити съ този разтворъ, главно при десертнитѣ грозда и въ мѣстности, кждето по една или друга причина, не сж твърде доволни отъ бордолезовия разтворъ.

По рѣзидбата на лозята,

Чрезъ рѣзидбата лозаря цели:

- 1) Да подсигури, урегулира и увеличи производството;
- 2) Да подготви лозата да започне по-рано да дава плодъ;
- 3) Да подобри качеството на плода, което е отъ сщественно значение, както за десертнитѣ грозда, така и за виннитѣ сортове;

4) Да подсигури на организма на лозата да достигне до едно пълно развитие, което да отговаря на действителната ѝ сила;

5) Да улесни извършаването на културнитѣ работи въ лозето при най-изгодни условия и пр.

За да бжде едно лозе порѣзано добре, всѣка лозова главина заслужава да спре всецѣло, вниманието на рѣзача и следъ като последния разсжди добре какво ще трѣбва да отреже и какво да остави (съ огледъ формата на главината, здравословното състояние на лозата, размѣра на бждещата реколта и пр. пр.) тогава чакъ да сѣче съ ножицата.

Като ржководно начало за разумната и системна рѣзидба всѣки рѣзачъ трѣбва да има предъ очи следнитѣ основни принципи:

1) Плоднитѣ очи лозаря ще трѣбва да търси само по пржчките, които изхождатъ отъ миналогодишнитѣ чепове.

2) Гроздоветѣ, които ще се развиятъ напролѣтъ се намиратъ сформирани още въ самитѣ очи на пржчката и въ единъ напреченъ разрѣзъ на плодната пѣпка, микроскопа може да ни открие още презъ зимата приблизителния видъ на бждещата реколта. Количеството на реколтата, прочее, зависи преди всичко отъ устройството на пѣпките (очитѣ);

3) Устройството на очитѣ, които ще покаратъ по лозата е различно: то зависи отъ положението, което тѣ заематъ по главината или по протежението на пржчката. Очитѣ, които се намиратъ по самата главина или по старитѣ рамена обикновено не се развиватъ; когато се развиятъ, обаче, филизитѣ имъ сж безплодни. Очитѣ пѣкъ, които се намиратъ въ самата осно-

ва на едногодишнитѣ прѣчки се наричатъ въ практиката спящи пъпки. Къмъ срѣдата на прѣчката всѣко видимо око фактически е сборъ отъ 6 до 8 пъпчици, отъ които 2—3 често пѣти сж плодни и всѣка една отъ тѣхъ крие по две—три гроздчета. Разсѣдливиятъ рѣзачъ ще знае, прочее, че не е все едно да се оставятъ на една лоза десетъ очи на десетъ отдѣлни кѣси чепчета по едно око или да се оставятъ на цѣлата главина само две дълги прѣчки по на петъ очи.

4) Отслабвациятъ лозовъ организмъ се проявява въ изобилно плододаване и обратно — буйния растежъ се проявява въ изресяване на плода. Отъ тука може да се извади заключението, че за да получимъ повече плодъ ще трѣбва да намалимъ силата на растежа. Да не се забравя, обаче, че изобилнитѣ пъкъ реколти отслабватъ лозата. Ето защо, чрезъ разумната рѣзидба лозаря регулира растежа на лозата. Първата мисль на рѣзача, когато се изправи предъ лозовата главина, е да направи преценка на здравословното състояние и податнитѣ сили на лозата.

5) Филизъ, който излиза отъ спящо око е по-буенъ. Слабитѣ миналогодишни прѣчки следователно трѣбва да се рѣжатъ ниско на спяща пъпка, за да оставятъ за следующата година на своето мѣсто по силно развитие части. По този начинъ ще се избѣгнатъ преждевременнитѣ засыхвания на цѣли рамена и обезформяване на главинитѣ.

6) За плодъ рѣзача трѣбва да избира само прѣчки съ средна дебелина. Очитѣ на много дебелитѣ прѣчки сж не нормално оформирани и въ повечето случай безплодни или съвсемъ слабо родовити. Тѣнкитѣ прѣчки пъкъ претоварени съ плодъ бързо отпадатъ и изсыхватъ.

7) Всѣка причина, която забавя и затруднява нормалното движение на соковетѣ се отразява благоприятно върху плододаването. Прочее, при рѣзидбата на буйно растящитѣ лози наклонни къмъ изресяване, рѣзача съ успѣхъ ще използва оставянето на дѣгообразни цѣли плодни прѣчки, кордонни рамене, дълдарми и пр.

8) Тамъ гдето върлуватъ кѣсни пролѣтни слани, откриването на лозата да става колкото се може по късно, а рѣзидбата да се извършва, когато по върховетѣ на прѣчкитѣ сж развити единъ два сантиметрови мамули. Нека случайно явилиа се студень промежутъкъ въ началото на пролѣтѣта завари очитѣ въ основата на прѣчкитѣ въ спящо състояние. Дългогодишнитѣ и многократни опити сж родили поговорката на французскитѣ лозари: „Taille d' Avril met du vin dans le baril“, т. е. рѣзидбата презъ априлъ, туря вино въ бурето.

(Извадки изъ статията „Рѣзидбата на лозата“ отъ Б. Ив. Бѣлчевъ кн. 1 — 928 г. „Лозарски Прегледъ“.

Засаждайте внимателно новитѣ лозя.

Едно нагледъ дребно, но фактически много важно условие за трайността на лозето, е неговото внимателно засаждане.

Тръбва да се внимава щото спойката при слегналата почва да дохожда на равно съ повърхността на земята. Да разгледаме първия случай, когато лозата е плитко засадена и спойката стърчи високо надъ повърхността на земята.

Природата на американската лоза е такава, че тя се чувствувa зле когато слънцето я пече направо. Нека лозаритъ се вгледатъ по всички облагородени лози, които при засаждането сж оставени високо. Тѣ сж винаги по слаби и по растежъ и по плододаване, растятъ цинголиво и не следъ много време пропадатъ. Подложката, прочее, трѣбва да бжде скрита въ земята.

Да разгледаме втория случай, когато лозата е засадена дълбоко. Съ посаждане на лозичката, така че спойката да остане на 8—10 см. подъ повърхността на земята, лозаря се излага на една голѣма беда да се занимава нескончаемо съ чистене на росни жили. Известно на всички лозари е, че нашенската лоза (присадника) по прихващане прилича на върба, достатъчно е малко да бжде забодена въ земята, тъй лесно тя се укоренява. При дълбокото засаждане, прочее, лозаря трѣбва да бжде извънредно грижливъ. Всички жилки, коренчета излѣзли отъ присадника съ остро ножче трѣбва да бждатъ отстранени въ самата имъ основа. Съ изоставането на роснитѣ корени на произволъ тѣ се развиватъ много бързо, защото освенъ специфичнитѣ качества на нашенската лоза да се прихваща лесно, въ повърхностнитѣ почвени пластове топлината е по голѣма и разложената лесносмилаема храна е въ изобилие. Засилени веднажъ роснитѣ корени, присадника разчита изключително почти на тѣхъ; коренитѣ на подложката и самата подложка при това положение се атрофиратъ и умиратъ.

Ясно е прочее, за всѣкиго че между причинитѣ за проредяването на лозята, за пропадането ежегодно на много главини въ тѣхъ, на първо мѣсто трѣбва да сложимъ невнимателното, небрежното имъ засаждане.

Извадки отъ статията „Засаждане внимателно новитѣ лозя“. Б. Ив. Бѣлчевъ кн. III — 1928 год. „Лоз. Прегледъ“).

Допълвайте бѣчвитѣ всѣки месецъ.

Вината въ бѣчвитѣ се изпаряватъ и става нужно поне единъ пѣтъ въ месеца да се допълватъ. Когато бѣчвитѣ не се допълватъ, праздното мѣсто надъ виното се пълни съ въздухъ, а заедно съ въздуха попадатъ и ферменти, които причиняватъ цвѣтясване и кисване на виното. Бѣчвитѣ се допълватъ съ вино отъ такъвъ видъ и старостъ каквото съдържатъ. Младо вино може да се допълни съ старо, но старо съ младо небива да се допълва. Когато нѣмаме вино за допълване добре е да напушваме праздното мѣсто надъ виното съ *сыра* и добре да запущваме враната на бѣчвата.

СЪЮЗНИ, ДРУЖЕСТВЕНИ И КООПЕРАТИВНИ.

Дружествени.

Българския лозарски съюзъ е професионална икономическа организация и си е поставилъ следнитѣ цели:

- 1) да се грижи за подобриенето на лозарството и винарството въ страната;
- 2) да се работи за материалното и културно повдигане на лозарското население и
- 3) да се застъпва — бори за защита професионално-икономическитѣ интереси на лозарското население.

Членове на съюза сж всички лозарски и винарски сдружения, синдикати, съюзи и кооперации.

Всѣки членъ на съюза е длъженъ редовно да изплаща въ съюзната каса съюзния вносъ.

А годишния съюзенъ членски вносъ е само 2 лева на декаръ, притежавано лозе.

Съюзния органъ, списание *Лозарски прегледъ*, е задължителенъ да се получава и заплаща отъ всѣки лозаръ членъ на сдружаванията — съюза.

Единствениятъ парични срѣдства — приходи, сж които съюза води борбата и издава списанието, сж само членския вносъ и абонамента.

А безъ парични срѣдства дейность и борба сж невъзможни.

Затова, часъ по-скоро всички дружества и кооперации трѣбва да се издѣлжатъ на съюза за 1929 год. като внесатъ по 2 лв. на декаръ лозе, притежавано отъ членоветѣ имъ. Сжщо трѣбва да запишатъ членоветѣ си за абонати на сп. Лозарски прегледъ, като внесатъ абонамента въ редакцията — Плѣвенъ.

Български лозарьо, засили и подкрепи организацията си за да защитите поминъка си отъ многото опасности, които го застрашаватъ.

Редакционна забележка. Въ отдѣла съюзни и дружествени трѣбва всички лозарски дружества да помѣстватъ сведения и съобщения за дейността си, представяващи общъ стопански и агитационенъ интересъ. Затова умоляватъ се управитѣ имъ навреме да ги изпращатъ въ редакцията — Плѣвенъ, а сжщо и състава на настоятелствата имъ, като *едновременно* *преписъ* отъ *протоколитѣ* и *решенията* си изпращатъ на *Българския лозарски съюзъ* — София, *площадъ „Славейковъ“*, № 8, IV етажъ.

Лозарското дружество „Лоза“ с. Грухчова махала, Севлиевска околия, на 22. II. т. г. е избрало за управителенъ съветъ **Димитъръ Григоровъ** — председател; **Иосифъ Яневъ** —

подпредседателъ; секретарь-касиеръ Станю Готевъ и членове: Стефанъ Игнатовъ и Камберъ Неджиковъ; за контроленъ съветъ: Василъ Колевъ, Иванъ Ил. Черневъ и Т. Баевъ.

БЪЛГАРСКИ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ

№ 17.

18 мартъ 1929 год.

София.

—

П. Г.

Въ току що закрилия се IX конгресъ на съюза, наново се изтъкна грамадната роль, която трѣбва да играе той за издигане културно и материално нашия лозаръ и родното лозарство. Изтъкнаха се много очебийно причинитѣ, които сж го спжвали до сега, за да отстои всестранно интереситѣ на българското лозарство и да издигне българския лозаръ до една мощна производителна сила. Тия причини се свеждатъ главно въ недостатъчната материална и морална подкрепа, която лозаритѣ сж указвали и указватъ на своя Съюзъ.

Да изнасяме тукъ лошото материално положение на Съюза, липсата на здрава връзка между него, лозаритѣ, лозарскитѣ дружества и лозаро-винарскитѣ кооперации е излишно, защото всѣки организиранъ лозаръ знае това.

Закрилия се конгресъ набелѣзва маса въпроси, съ които новия управителенъ съветъ на Съюза трѣбва да се справи. Предявиха се купъ искания въ взетитѣ резолюции, изпълнението на които би обезпечило успѣха на лозарството; изказаха се желаниа за единна стѣгната организация и пр. и пр.

Всичко това е отлично, обаче, за да се изпълни то, трѣбва Управителния съветъ на Съюза да заработи усилено и така, че да може да даде на лозаря и винаря и една техническа подготовка, която би увеличила цената на неговия иродуктъ и би му създала едно завидно благосъстояние.

За всичко тава сж нуждни материални срѣдства и здрава морална подкрепа на Съюза отстрана на неговитѣ колективни и индивидуални членове.

Съюза води до сега единъ немоощенъ животъ и придобивкитѣ, които той доби до сега въ полза на българското лозарство, се дължатъ само на деятелността и на личнитѣ връзки и авторитета, на които сж се радвали членоветѣ на досегашнитѣ управителни съвети и на обстоятелството, че лозарския съюзъ предявява и остоява интереситѣ на едно грамадно мнозинство отъ българския народъ.

Предвидъ на недостатъчната материална и морална подкрепа, указана на съюза, въ конгреса бѣше сложенъ въпроса: при това положение да съществува ли съюза или не, т. е. иматъ

ли нужда лозаритѣ отъ такава организация или нѣматъ и ако иматъ, то трѣбва ли тя да бѣде така смѣшно подкрепяна или лозарското сѣсловие — най-интелигентната частъ отъ производителното население, не е пропито още отъ сѣзнанието, че неговитѣ интереси сж сложени на карта, че противъ него сж се опълчили много други здрави и мощни материално организации, които искатъ часъ по-скоро неговото проваляне, и че за да се запаси той трѣбва да има една силна организация, каквато многочисленността на лозарското население и важността на лозарството, като народенъ поминѣкъ му предопредѣлятъ.

Конгреса единодушно реши, че Съюза трѣбва да съществува и то като една силна и смѣла организация. Че той трѣбва съ още по-голяма енергия да отстаива интереситѣ на българското лозарство и заедно съ това да изиграе оная културна задача за повдигането на нашето лозарство и винарство, която по силата на нѣщата му се налага. За постигане на това г. г. делегатитѣ дадоха тържествено обещание, равносильно съ клѣтва, че ще направятъ всичко възможно за да се обединятъ всички лозари подъ знамето на Лозарския Съюзъ, че тѣ ще убедятъ организираниитѣ и неорганизиранитѣ лозари да дадатъ своята щедра подкрепа на Съюза.

Въ духътъ на това обещание и апелирайки къмъ сѣзнанието на българскитѣ лозари, Управителния сѣветъ на Съюза моли за последенъ пжтъ членоветѣ си колективни и индивидуални да развиятъ онази похвална дейность, която се налага отъ общитѣ интереси на българското лозарство и извършватъ следното:

1. Сега, преди започване на работитѣ въ лозята, да свикатъ членоветѣ на лозарскитѣ дружества на общи извънредни сѣбрания, въ които: а) делегатитѣ да дадатъ отчетъ за извършеното въ конгреса; б) да обмислятъ въпроса какво трѣбва да се направи на мѣстна почва, за да се запишатъ за членове и стоящитѣ вънъ отъ дружеството лозари; в) да се приведатъ въ известнасть кой членъ колко декари лозя притежава, за да знае дружеството и Съюза каква лозова площъ представлява и да може да изисква редовно членскитѣ вноски; г) кои икономически въпроси вълнуватъ лозаритѣ, за да може Съюза, вънъ отъ конгреснитѣ резолюции, да ги има предвидъ и да иска тѣхното разрешение; д) да се вземе решение кои технически и научни въпроси по лозарството и винарството интересуватъ лозаритѣ и кога намиратъ за добре чрезъ курсъ или сказка да имъ даде съюза наставления по тѣхъ; е) да абонираатъ всички членове лозари на Съюзния органъ и др.

2. Индивидуалнитѣ членове на Съюза, тамъ гдето нѣма дружества и винарски кооперации, да устроятъ сѣбрания отъ по-будни лозари и основатъ дружества, като следъ учредителнитѣ сѣбрания поискатъ отъ Съюза проекто-уставъ. Следъ като се подготви почва за основаване на дружество, ако селището нѣма достатѣчно подготвено лице, което да формира дружеството, нека се поиска такова отъ Съюза.

3. Налага се щото членоветъ на Съюза веднага да се отчетатъ за членскитъ вноски предъ Управителния съветъ на Съюза, а за абонамента на сп. „Лозарски Прегледъ“ предъ редакцията му въ Плѣвенъ. Нека лозарскитъ дружества и по-будни лозари, тамъ дѣто нѣма дружества и кооперации, да взематъ тая грижа да събератъ и внесатъ членскитъ вноски и абонамента, като предварително поискатъ отъ Съюза пълномощно.

Нека се знае че, по решение на конгреса Управителния съветъ, тази година ще разиграе лотария, прихода отъ която ще бжде за въ полза на фондъ „Съюзенъ домъ“ Успѣха на тази лотария е възможенъ само, ако Съюза се добре организира и ако членоветъ му проявятъ необходимитъ въ случая щедростъ и дейность.

Накрай, Ви молимъ да си вземете бележка, да изпълните всичко гореказано и ни изпратите взетитъ по случая решения.

Канцеларията на Лозарския съюзъ се помѣщава на площада „Славейковъ“ № 8 — София.

Председателъ: *Ив. П. Бързаковъ*

Секретаръ: *Проф. Н. Недѣлчевъ.*

Постѣпили суми отъ членски вноски презъ време на конгреса.

1. Лозарско дружество „Памитъ“, с. Кнежа	300	лева
2. Кооперация „Димитъ“, гр. Варна	1500	„
3. Лозарско дружество, гр. Плѣвенъ	1400	„
4. Лозарско дружество, гр. Ломъ	300	„
5. Лозарско дружество, с. Бѣла Черква	500	„
6. Лозарско дружество „Барда“, с. Горно Церовени	128	„
7. Лозарска кооперация „Винта“, гр. Русе	262	„
8. Лозарско дружество, с. Сухиндолъ	3000	„
9. Лозарско дружество, с. Караисенъ	350	„
10. Лозарско дружество „Св. Трифонъ“, гр. Анхиало	500	„
11. Лозарско вин. кооперация „Гъмза“, с. Върбовка	60	„
12. Лозарско дружество, гр. Видинъ	1000	„
13. Кооперация „Лоза“, гр. Ст. Загора	1636	„
14. Кооперация „Мискетъ“, гр. Ямболъ	800	„
15. Лозарско дружество, гр. Свищовъ	302	„
16. Лозарско дружество, с. Павликени	450	„
17. Лозарско дружество, с. Стамболово, Търновско	400	„
18. Кооперация „Виненка“, гр. Лѣсковецъ	760	„
19. Лозарското дружество, с. Стамболово, Търновско	60	„
20. Лозарска кооперация „Преслава“, гр. Преславъ	1000	„
21. Лозарското дружество, с. Змеево, Ст. Загорско	220	„
22. Енчо Ц. Козлевъ, гр. Лѣсковецъ	37	„
23. Стефанъ Ялъмовъ, гр. Шуменъ	40	„
24. Коста Витановъ, с. Перушица	100	„

25. Винарската кооперация, гр. Станимака . . .	200	„
26. Алексн Серафимовъ, гр. Ловечъ . . .	30	„
27. Лозарското дружество, с. Боровци, Берковско . . .	200	„
28. Маринъ Дончевъ, с. Мерданя, Търновско . . .	100	„
29. Петъръ Банковъ, гр. Сливенъ . . .	100	„
Всичко . . .	15735	„

О Т Ч Е Т Ъ

на управителния съветъ на Българския лозарски
сѣюзъ за 1928 година.

Господа,

Изтеклата отчетна година не бѣше по-щастлива за сѣюза отъ изминали въ организационно отношение. Постоянното присѣдствие се опита да установи броя на колективнитѣ членове, като за целта разпрати окръжно № 47 отъ 15 мартъ 1928 год. до всички лозарско винарски дружества и кооперации въ страната, съ което ги замолваше да му изпратятъ списъци на своитѣ членове, съ обозначение на притежаванитѣ декари лозя, за да се види на какво може да разчита сѣюза. За съжаление нито едно лозарско дружество, повтаряме нито едно, не отговори на отправеното окръжно. Отъ колко члена се състои сѣюза въ този моментъ, кои лозарски дружества сж негови действителни колективни членове, не сме въ положение да ви съобщимъ.

Презъ годината сж изявили желание да основатъ мѣстни лозарски дружества лозаритѣ въ с. Козарско (Пещерско), с. Бѣла, Дупница, Борисовградъ, и Никополъ. Изпратени имъ сж били нужднитѣ упътвания, обаче дали сж основани лозарски дружества, не ни е съобщено.

Съгласно едно решение на миналия лозарски конгресъ, постоянното присѣдствие отпечати прочетения на конгреса отъ г. И. И. Хранковъ рефератъ: „Виното, неговото стопанско и здравословно значение“ въ 5,000 броя, които разпрати до лозарскитѣ дружества и кооперации, като ги задължи съ по 2 лева на брой. Повърнати бѣха брошуритѣ отъ три лозарски дружества съ надписъ: „лозарското дружество не функционира“ или че „несществува“ и пр. Редовно сж се отчетли само 4 дружества.

Управителниятъ съветъ не може да си обясни незаинтересоваността на мѣстнитѣ лозарски дружества въ случая, когато се касае да се защити виното отъ непрестаннитѣ нападки на въздържателитѣ, които, отъ никого необезпокоявани, насмалко щѣха да прокаратъ презъ камарата законоположения: които целяха унищожение на виненото производство.

Презъ отчетната година не сж постѣпили почти никакви членски вноски. Едва срещу конгреса постѣпиха 3600 лева отъ две дружества. Презъ течение на годината сѣюза бѣше оставенъ безъ подкрепа,

Лозарския съюзъ не е разполагалъ съ помѣщение. На 1 мартъ биде освободенъ единствения платенъ чиновникъ и отъ тогава текущата работа е била водена безплатно отъ секретаръ-касиера.

При такива условия бѣ поставенъ да работи управителния съветъ на съюза презъ отчетната година. При липса на персоналъ и срѣдства, той не можа да развие оная обширна програма, а се ограничи само съ моралното представителство интереситъ на лозарското съсловие.

Презъ отчетната година Лозарския съюзъ регистрира два важни успѣха. Въ законопроекта за измѣнение закона за насърдчение мѣстната индустрия приготвлението на виното и преработване на гроздовитѣ отпадъци не фигурираха въ списъка на индустриитѣ, насърдчавани отъ държавата. Лозарския съюзъ приготви обширно изложение, което бѣ поднесено на председателя на парламентарната комисия при Министерството на Търговията и Труда, въ което искаше да се впише и винарството въ числото на индустриитѣ, насърдчавани отъ държавата. И действително, искането на съюза бѣ уважено и въ прокарания законъ за насърдчение мѣстната индустрия, напечатанъ въ „Държавенъ Вестникъ“ бр. 58 отъ 14.VI. 1928 год. точка 7 гласи че се ползува съ облаги: „Преработката на грозде въ вино, обикновено, медицинско, ликьорно, безалкохолно, производство на концентрирана мжстъ“.

Другиятъ активъ на съюза е, че благодарение на неговото застъпничество, както и на една сродна нему организация, парламентарната комисия по вътрешното министерство, която бѣ натоварена да ревизира законопроекта за опазване на народното здраве е възприела всички по-важни искания на съюза, като премахване ограничението на кръчмитѣ, допускане на представител отъ агрономическата властъ въ санитарнитѣ съвети, въздействие върху младежта чрезъ просвѣта за ограничение алкохолизма, а не чрезъ различни пречки и пр. Законопроекта, узаконенъ въ тази си форма, не ще увреди интереситъ на лозарското производство.

Членове отъ управителния съветъ сж вземали участие въ различни конференции, като тази при Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти, състояла се на 21 и 22 май 1928 г. която изработи мѣркитѣ, които трѣбва да се взематъ за да се увеличи износа на българскитѣ вина. Сжщото министерство е изработило законопроектъ за даване премии на изнесеното вино надъ известенъ минимумъ. Този законопроектъ не е още внесенъ на разглеждане въ камарата и трѣбва да се настави за по скорошното му внесяне.

Двама отъ членоветѣ на управителния съветъ на съюза сж членове на бюрото за поощрение износа на вино, грозде и други земледѣлчески продукти при Софийската Търговско индустриална камара, която отъ нѣколко години се притича на помощъ на българския лозаръ и му дава своето ценно съдействие за услеснение износа на гроздето и виното.

Съюзното списание „Лозарски прегледъ“, както ви е известно, се е издавало въ Плевенъ, подъ редакцията на члена отъ управителния съветъ, г. Георги Червенковъ.

Редакторътъ ще даде отдѣлно своя отчетъ, отъ който ще се види, че благодарение на вложената отъ него енергия и амбиция, списанието е излязло редовно и се е списвало въ духътъ на конгреснитѣ решения.

Презъ отчетната година подпредседателя на съюза и членъ на постоянното присъствие г. Гаврилъ Костовъ смѣни своето мѣстожителството, като напусна София и поради това, съ протоколъ № 4 отъ 27 юний 1928 г. биде замѣненъ отъ г. Моско Михайловъ, членъ на управителния съветъ, живущъ въ София.

Отъ представения съюзеиъ балансъ се вижда, че постъпленията на съюза сж се състояли главно отъ членски вноски, недобори отъ стари абонаменти, комисиона отъ календари и др. Разходите сж се състояли главно въ погашение стари дългове на съюза и списанието. Оставатъ, между другото, неизплатени задължения на посмъртната каса за 1926 и 1927 г., за които трѣбва да се намѣрятъ суми и изплатятъ.

Постоянното присъствие на лозарския съюзъ, до колкото времето съ което сж разполагали неговитѣ членове и положението което заематъ имъ е позволявало, сж се стараели на всѣкъ и въ всички случаи да бждатъ полезни за лозарското дѣло. При сегашното положение, обаче, недостатъчно подкрепени отъ лозарскитѣ дружества и кооперации, безъ помощенъ персоналъ и съюзно помѣщение, тѣмъ е невъзможно да продължаватъ да работятъ при сжщитѣ условия и когато дойде редъ да се избира бждеция управителенъ съветъ, нека се има предъ видъ желанието на сегашното постоянно присъствие да се премѣсти седалището на Съюза въ провинцията, за да се впрегнатъ въ работа нови хора, каквито нма на лице въ по-голѣмитѣ лозарски градове.

Отъ Управителния съветъ.

Сливенскитѣ лозари отъ града и околията събрани на голѣмо публично събрание на 14 февруари т. г. следъ като изслушаха речта на подпредседателя на кооперация „Шевка“ Юрданъ Поповъ върху данѣцитѣ на лозята и акциза, единодушно

РЕШИХА:

1. До въвеждане на най-справедливия и отговорящъ на интереситѣ на лозаритѣ и нуждитѣ на държавата прогресивно по-доходенъ данѣкъ, да се остави сжществуващата акцизна система за облагане. Нужно е обаче коренно видоизменение всички ония формалности свързани съ приложението на тази система, които формалности носятъ освенъ грамаднитѣ разходи на държавата, още и затрудняватъ твърде много производителя и го правятъ често неволень нарушителъ търпящъ съсипателни глоби.

2. Да се махне допълнителния поземеленъ данѣкъ върху лозята и свързанитѣ съ него врѣхнини.

3. Да се създаде специаленъ законъ за винарството, който да забранява безусловно фалшифициране, питиотизиране и подсилване вината съ спиртъ, а ширата съ захаръ; да гарантира произхода на натуралнитъ вина, като се даватъ премии за пренесенитъ такива въ чужбина, да урежда строгъ контролъ надъ износа на вината и гроздата, да забранява вноса на вина и ракии.

4. Да се сключатъ нуждитъ търговски договори съ респективнитъ държави за улеснение износа на вина и грозде по най-облагоприятствуванитъ пазари.

5. Да се отпускатъ на лозарскитъ и винарски кооперации помощи и дългосрочни безлихвени кредити, съ помощта на които да се индустриализира, рационализира и нагоди винарството къмъ нуждитъ и вкусоветъ на голъмитъ европейски държави.

Производителна кооперация „Шевка“ — Сливенъ.

Ломско професионално просвѣтно лозарско дружество — Ломъ. Днесъ, 17 февруарий 1929 год., лозаритъ отъ гр. Ломъ събрани за да обсъдиме върху предстоящото описване и облагане лозята ни съ поземленъ данъкъ, констатирахме:

1) Полученото производство отъ лозята е обложено и ще се облага съ акцизъ, така щото облагането на лозята и съ поземленъ данъкъ е новъ — *втори данъкъ* и то доста обременителенъ за лозаря, при наличността на грамаднитъ разходи и положенъ трудъ върху американската лоза, която е подложена най-много на атмосферни влияния;

2) Че при облагането на лозовото производство на литъръ съ акцизъ и съ поземленъ данъкъ на пространството не се прави разлика и между облагороденитъ американски подложки, които искатъ повече трудъ и разноски и директнитъ сортове (разни отели и др.), които се отглеждатъ почти безъ трудъ и пари;

3) Че лозовата реколта презъ 1928 год. въ разни мѣста, както и цената на гроздето бѣше различна.

4) Че директнитъ сортове — грозде, кокурираха въ цена истинското грозде, защото отглежданието имъ е почти безъ трудъ и пари;

5) Че акцизнитъ формалности спъватъ и съсипватъ лозаря и търговията съ лозарскитъ произведения;

6) Че за пренасане на лозарскитъ произведения отъ едно мѣсто на друго не се правятъ никакви облекчения въ преносното навло и др. по желѣзницитъ;

7) Че на лозаря не се отварятъ никакви Банкови кредити; Имайки всичко това предъ видъ,

РЕШИХМЕ:

1) Искаме единъ единственъ данъкъ на лозята, посоченъ въ конгреснитъ ни решения;

2) Да се унищожатъ директнитѣ сортове (отело и др.), защото тѣ подбиватъ цената на истинското грозде и убиватъ качеството на виното, понеже отъ тѣхъ се прави фалшиво вино.

3) Да се премахнатъ срѣдновѣковнитѣ акцизни формалности.

4) Да се намали навлото на лозарскитѣ произведения, когато се пренасятъ по желѣзницитѣ;

5) Да се даде и на лозаря банковъ кредитъ, както се дава и на другитѣ производители.

6) Да се налагатъ най-строги санкции на фалшификаторитѣ на вината и тѣхнитѣ разпространители.

7) За облекчение на данѣчния ни товаръ да се прокара въ закона за акцизитѣ намаление на акциза, съ огледъ дѣ каква е цената на гроздето и виното.

Ако прочее, нѣма кой да се вслуша въ това наше законно и справедливо искане, то лозаритѣ ще бждатъ принудени да обърнатъ лозята си на ниви. Тогава нека българина очаква грозде и вино отъ странство и ще се задоволятъ апетитнитѣ искания на нѣкои индустриалци и желаніята на сектантитѣ — въздържатели. Натоваряме управителния съветъ на дружеството да даде най-голяма гласностъ на настоящето.

Председателъ: Т. Икономовъ.

Секретаръ: К. И. Есинякъ.

ПАВЛИКЕНСКО

Районно Лозарско Д-во

№ 8.

4 мартъ 1929 год.

с Бѣла-Черква.

До лозаритѣ въ селата, въ

които нѣмаме лозарски д-ва.

Драги лозари,

На позива на Бѣло-Черковското Лозарско Д-во отъ 6 февруари вие се не отзовахте и до днесъ не обадихте.

Чувствувате ли каква тежестъ ни принасяте и колко вреда, съ това, на всички лозари въ страната и себе си носите? *Лозарството страда отъ незнание и нехайството на самитѣ лозари по-вече, отъ колкото отъ облози и криза, запомнете добре* и престанете повече да се оплаквате по единично! Защото когато се намиратъ хора, редъ години да работятъ за защита на заетата ви, вие съвсемъ небрежно, нехайно и бадева, бихме казали, очаквате облагитѣ, тъй мъчно добивани!

Стига спане, стига-нехайство и ропотъ безгласенъ; мислимъ, че се увѣрихте, че дойде момента на явна и съзнателна обща борба! Дългъ вашъ е да влѣзете въ реда на редовнитѣ и отговорностъ голѣма носите, за гдето до сега 20 години вече стоите неорганизирани, за да спѣвате общата борба и страда единъ поминѣкъ, отъ който прехрана очакваме всички! Не, небива и неможе вече все така; новото време иска нови грижи, нова борба. . . .

Ето деветия лозарски конгресъ, който стана на 24 и 25 м. вь София съ своитѣ 500 делегати извърши една работа за доброто на всички лозари. Виждате ли го вие, знаете ли що се тамъ реши? Четиридесетъ делегати отъ нашия Павликенски районъ присъствуваха на него и казаха своята дума. Тѣ изпълниха своя общественъ дългъ и сега желаятъ да разкажатъ на всички други отъ своя лозарски край, какви решения сж взети тамъ и какво трѣбва да правимъ тука, за да не страдаме повече. Ето, тѣ ви канятъ въ името на общитѣ лозарски интереси, да напуснете леностъта и дойдете на 12 т. м. (вторникъ) въ с. Павликени на III-то районно събрание и ги чуете.

Прочее, основите си преди него день лозарско дружество и елате редовно избрани, за да ви зачислимъ въ нашитѣ дѣла, тъй както други 10 села въ нашия край, тъй както сж наредени всички дейци на общото дѣло на лозарския поминъкъ за честъ и слава на лозарска България.

Сборенъ пунктъ — кафене „Двата брѣста“, въ 9 часа.

Районно бюро: Председателъ С. Пенчевъ, подпредседателъ Н. Стойчевъ, касиеръ З. Ангеловъ.

Б. Р. *Дейността на Павлик. районно д-во* е похвална. По уставъ районни сдружавания не се предвиждатъ, но всѣка дейностъ целяща организиране на лозаря е добре дошла. Проекта за районнитѣ дружества се проучва отъ управ. съветъ на съюза и скоро ще се издаде наредба.

Днесъ на 13 януарий 1929 год., лозаритѣ отъ гр. Видинъ, събрани за да обсъдиме върху предстоящото описване и облагане лозята ни съ поземленъ данъкъ константирахме:

1) Че полученото производство отъ лозята е облагано и ще се облага съ акцизъ върху количеството на измѣреното следъ гроздобера вино и прѣщинитѣ отъ които се вари ракия, така щото облагането на лозята съ поземленъ данъкъ се явява като втори данъкъ, доста обременителенъ за лозаря при наличността на разходитѣ, които се извършватъ за създаването на едно облагоустроено върху американски подложки лозе, както и за неговото обработване презъ годината, че лозето е земеделѣлческа култура, която се подава най-много на повреждания отъ разни атмосферни влияния, главната отъ които е и пероноспората, избѣгването отъ която неможе да бжде осуетено при всичката добра воля на лозаря, тъй като прѣскането съ установения разтворъ бива не всѣкога удачно, особено при честитѣ проливни дъждове и пролѣтнитѣ мъгли, че загубитѣ за лозара отъ пероноспората неможе да бжде компенсирано съ нищо, защото никакви осигуровки за това не сжществуватъ, а при това поземления данъкъ ще следва да се събира, който се явява, както по-горе изтъгнахме втори и то въ двоенъ размѣръ.

2) Че съ облагането на лозята съ поземленъ данъкъ при горнитѣ условия лозаря ще бжде заставенъ да изкорени лозето си, или да доплаща данъка отъ други свои срѣдства. Това е не-

оспорима истина, която се подкрепя отъ факта, че продажната цена на гроздето отъ реколтата за 1928 год. е била 1'50 до 2'50 лева за кгр. колкото е и коствувало и на лозаря при наличността на сторенитѣ разноски презъ годината, безъ лихвитѣ на капитала вложенъ за създаване на самото лозе;

3) Че при облагането на материалитѣ съ акцизъ и пространството съ поземленъ данъкъ, не се държи смѣтка за разликата върху чистия доходъ, отъ облагородена на американски подложки лозе и отдѣлно лозе съ директни пржчки, и тукъ изпъква неравномѣрността на данъка за първитѣ въ сравнение съ тоя за последнитѣ, тъй като лозята съ директни сортове (пржчки) костватъ много по ефтино и разноснитѣ за тѣхното обработване сж почти незначителни въ сравнение съ разноснитѣ по облагороденитѣ лозя.

4) Че за да стане справедливо облагането вината и материалитѣ отъ които се вари ракия следва да се взема за база и продажната цена на самото грозде въ всѣки отдѣленъ районъ. За каква справедливостъ може да се мисли, когато виждаме, че гроздето и виното въ единъ районъ се продаватъ: първото 1'50 до 2'50 лв. кгр., а второто по 5—6 лева литѣра, когато въ други районъ сжщитѣ продукти се продаватъ гроздето 5—6 лв. кгр., а виното 10—12 лв. литѣра.

Следъ като обсжихме всичко изложено.

РЕШИХМЕ:

1) Понеже закона за поземления данъкъ върху лозята е промулгиранъ; то неговото приложение да следва до настѣпване на идущето бюджетно упражнение, а за облекчение на данъчния ни товаръ да се прокара въ закона за акцизитѣ намаление размѣра на акциза съ огледъ основанията изложени въ п. 4 на настоящата.

2) Преди настѣпването на идущето бюджетно упражнение надлежното Министерство да подготви и установи единъ единственъ данъкъ за лозята въ зависимостъ отъ добитото количество грозде и неговата пазарна цена за всѣки даденъ районъ.

3) Лозята, създадени отъ директни сортове, които съ своето недоброкачествено грозде подбиватъ реномето на доброкачественото вино отъ подобрани сортове и отглеждането на които е свързано съ много по-малко разноски, да бждатъ поставени въ отдѣлна категория и обложени съ по-високъ данъкъ. Това да се приложи и спрямо лозята, засадени съ не облагородени американски подложки (директни пржчки отъ мѣстенъ произходъ).

4) Да се побърза отъ страна на правителството за създаване законъ съ най-строги санкции противъ фалшификаторитѣ и разпространителитѣ на фалшиви вина като не се изпуска отъ предвидъ, че фалшификацията на вината се върши преимуществено съ гроздето отъ необлагороденитѣ американски пржчки (отело, черенъ и бѣли жакецъ).

Ако ли за наше и за всички въ страната лозари съжаление размѣра на акциза остане както е проектиранъ, то резул-

тата ще бжде изкореняването на лозята и пропадането вложенихъ за тяхното създаване капитали, което ще радва само нѣколко индустриални заведения но не и Българскитѣ селянини и граждани, върху плещитѣ на които се крепи държавата.

Преписъ отъ настоящата резолюция да се изпрати на Г. Г. Министера на Финанситѣ и Председателя на Народното Събрание съ молба за нейното удовлетворение. На Г. Г. Народнитѣ Представители: Н. Пѣдаревъ, Маленъ Паневъ, Илия Георговъ и Иванъ Петровъ, за да съдействуватъ нуждното.

На редакциитѣ на всички вестници съ молба да ѣ дадатъ гласность.

Лозарското Д-во.

Кооперативни.

Акционенъ комитетъ на Лозаро-Винар. Кооперации

№ 1.

18 мартъ 1929 год,

гр. Плѣвненъ.

ОКРЖЖНО

До всичкитѣ Лозаро-Винарски Кооперации въ България.

Съгласно решението на учредителната конференция на Лозаро-Винарскитѣ Кооперации, която се състоя на 20 февруарии т. г. въ София, като ви се съобщава, че приетия проекто-уставъ се напечати въ брой 12 т. г. на Лозаро-Овощарския Бюлетинъ, и същевременно ви се изпращатъ по нѣколко екземпляра отъ него, умолявате се да свикате кооперациитѣ на извънредно годишно събрание най-късно до 1 май т. г. за да се произнесатъ по проекто-устава на съюза, тъй като презъ м. май трѣбва да се свика учредителенъ конгресъ за образуването на съюза на Лозаро-Винарскитѣ Кооперации, та да може още тази година съюза да вземе участие, както въ проектираната народна изложба въ София, така също и въ есеннитѣ панаири въ Виена, Лайпцигъ и др., същевременно да се погрижи още на време за новата реколта.

Председателъ: А. Ганчевъ

Секретаръ: *Ив. Добревъ*

Поздравления до XI-я Лозарски конгресъ.

(Последователно ще помѣстимъ една частъ отъ многобройнитѣ телеграми до конгреса).

София. До г-на председателя на лозарския конгресъ — София. Нѣмайки възможность да присѣдствувамъ на конгреса, ви, моля приеми поздравитѣ и благопожеланията ми за ползотворна дейность, които предайте на господа конгресиститѣ. Председателъ: Плѣв. Лоз. Овощ. Бюро П. К. Хинковъ.

София. Студентското Агрономо-лесовѣдско д-во приветствува всички конгресисти и имъ пожелава ползотворна дейность. Председателъ: Георгиевъ.

Плѣвентъ. По случай откриване конгреса, сърдечнитѣ ни благопожелание за издействие блага за родното лозарство. — Д-во „Плѣвенска гъмза“.

Сливентъ. Следъ като поздравяваме делегатитѣ на лозарския съюзъ, пожелаваме ползотворна дейность. Очитѣ на шестотинъ хиляди лозарско население сж обърнати къмъ васъ за намиране изходъ отъ днешната лозарска криза. Да живѣе българския лозарски съюзъ. Група лозари.

Преславъ. Поздрави на делегатитѣ, пожелаваме ползотворна работа въ защита поминъка ни. Погледитѣ на всички лозари сж обърнати къмъ васъ. — Лозарската кооперация.

Дерманци. Чрезъ васъ на господа делегатитѣ изпращае сърдечни поздрави. Пожелаваме ви ползотворна дейность. Отъ вашитѣ решения и смѣли акции очакваме облекчение отъ непоносими акцизи и последствията имъ. Дайте да се разбере, че лозарството тепърва ще носи стопански блага за държавата и често не трѣбва да бжде игнорирано и дори потискано. Настоящата подписаха 60 души. — Маринъ Атанасовъ, Дано Стойчевъ, Маринъ Янковъ.

Перущица. Перущинскитѣ съюзени лозари изпращае приветъ на лозаритѣ конгресисти. Пожелаваме ползотворна дейность. Изпращае 1500 лв. помощъ на съюза, 1400 членски вноски и 25 абонамента на „Лозарски предгледъ“ — Дружеството.

Варна. Въ невъзможность поради други неотложни обществени задължения да участвуваме на конгреса. Поздравяваме конгресиститѣ и пожелаваме плодотворна дейность. — Василевъ, Балтаджиевъ.

Михалци. Поздравъ на конгресиститѣ. Пожелаваме единодушие и настойчивость за отмѣнение акциза. Михалско лозарско винарско д-во „Мискетъ“.

Ямболъ. Приветъ на всички делегати. Пожелавамъ ползотворна дейность. Молимъ конгреса да се занимае съ фалшифицирането на вината. Агрономъ Арнаудовъ.

Ямболъ. Приветъ на скромнитѣ работници по роднитѣ лозя. На конгреса ползотворна дейность за запазване благосъстоянието на всички лозари. Иванъ Поповъ, Слави Тодоровъ.

Видинъ. Видинскитѣ лозари изпращатъ искрени поздрави на всички конгресисти и имъ благопожелаватъ дългоденствие и плодотворность за окрияне интереситѣ на лозаритѣ. Председатель: Ив. Ангеловъ.

М. Търново. Поздравяваме конгреса. Пожелаваме плодотворна дейность. Поради непроходимия голѣмъ снѣгъ делегатъ не пратихме, ограниченията, лошия пазаръ, производствата, лозата, потжпканитѣ права, интереси, лозаря налагатъ дълбокото съзнание за засилване и закрепване лозарския съюзъ, единчѣкъ нашъ защитникъ. Председатель на лозарското д-во Русевъ.

Сливентъ. Пожелавамъ ползотворна дейность, единомислие, сплотеность, упорита борба противъ готвения акцизъ. Дучевъ.

Шуменъ. По липса на срѣдства делегатъ не изпратихме. Напълно се солидаризираме съ решенията ви. Изпращаме членски-тъ си вноски. Ви поздравяваме. „Димятъ“ Дивдѣдово, шуменско.

Пльвенъ. Благопожеланията ни по случай откриване конгреса: Проданъ Христовъ, Каменъ Петровъ, Цоло Симеоновъ, Димитъръ Гърковъ и др.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ.

Отговоръ на въпросъ 13. Това може да се дължи на много причини, но най-вѣроятното е, че виното презъ време врението не е било преточено въ началото, ферментацията е продължавала по-дълго и калъта е почнала да се разлага.

Подобно вино се лѣкува като се провѣтри, за тази целъ се оставя виното да тече върху надупчено дъно на казанъ за варене на ракия, или пѣкъ въ виното се поставя кислородна вода. Следъ единъ месецъ отново трѣбва да се преточи.

И. Д.

Отговоръ на въпросъ 14 даваме съ статията „Какъ да се рѣжатъ младитѣ десертни лозя“ отъ Н. Недѣлчевъ въ настоящата книжка стр. 36.

Въпросъ 15. Явете ни за нуждитѣ на кооперацията каква система филтъръ да си доставимъ?

гр. Карлово

Района Лозар. коопер. „Мискетъ“.

Отговоръ: Има много системи филтри, които работятъ съ торби, или съ целулоза или съ азбестъ. Тѣзи съ целулоза и азбестъ могатъ да работятъ чрезъ помпа, а тѣзи съ торби съ или безъ налѣгане. Безъ или съ налѣгане работятъ филтрите съ торби, тѣ сж най-ефтини, но сж добри само за млади и здрави вина, защото стари и слабо-вкиснати вина се бърже повреждатъ.

За да се препоръча единъ филтъръ за дадена изба, необходимо е да се знае нуждата отъ какъвъ дебитъ (рандеманъ) трѣбва да се получи въ 12 часа. За голѣмитѣ изби обикновено се използватъ филтрите съ азбестъ на фирмата Seitz, Wien III Czarkagasse 6 а, които даватъ дневно производство до 15,000 литри. Подобни филтри има кооперацията въ Сухиндолъ и тази въ Лѣсковецъ, само че по-малкъ.

За изби, които нѣматъ нужда отъ такъвъ рандеманъ много добъръ филтъръ е този на Maschinenfabrik Sürthlei, Köln (Германия), който работи съ целулоза (baumwolte), и споредъ мѣтната на виното може да филтрира отъ 1000 до 4000 литри на день. Той струва около 28000 лв. заедно съ помпата (флигелъ помпа), която е прикрепена къмъ него. Филтрите съ целулоза иматъ това преимущество, че въ началото започва да тече бис-

тро вино, а въ послѣдствие, когато виното почне да излиза мѣтно, то се спира и се промѣня или се изпира целулозата.

При филтрите съ азбестъ и тия съ торби е необходимо първото вино да се поврѣща нѣколко пжти въ филтра, догдето трѣгне достатѣчно бистро.

Има филтри, които сж нагласени да работятъ едновременно съ азбестъ или съ целулоза. Такива сж филтрите отъ фирмата Luis Bochman, Wien, XIX Barawitzgasse 21.

Ив. Добревъ.

Въпросъ 16. Препорѣчватъ ми да сложа зеленъ камъкъ въ лозето си за да го засиля. Моля отговорете ми има ли полза и кога да го сложа?

Сливенъ

Стоянъ Демиревъ.

Отговоръ. Зеления камъкъ се слага на лозя, които страдатъ отъ хлороза (жълтеница). Прочетете статията „Лозовата хлороза и лѣкуването ѝ“ отъ И. И. Хранковъ, кн. 3, стр. 66 — 928 на сп. „Лозарски прегледъ“.

Въпросъ 17. Отговорете ми отъ коя подложка да облагодоря най много лози за продажба?

с. Арнаутъ, Разградско

Гоце Славчевъ.

Отговоръ. Най-много се употребяватъ подложките Шасла Берландиери 41в и Монтикола.

Въпросъ 18. Моля да ми се съобщи какъ и съ какво се цѣри молеца по лозята?

гр. Бургазъ

Стоянъ Пеневъ.

Отговоръ. Прочетете статията „Гроздовитѣ молци“ отъ И. И. Хранковъ, кн. 3 — 928 на сп. „Лозарски Прегледъ“ и „Изпитване на срѣдствата“ отъ Ив. Георгиевъ—на стр. 44. н. кн.

Х Р О Н И К А.

Лозарския съюзъ нае помѣщение въ Съюза на Популярнитѣ банки, площадъ „Славейковъ“ № 8, IV етажъ. Всички писма да се адресиратъ на посочения адресъ до председателя на Лозарския съюзъ, а сумитѣ да се изпращатъ до секретаръ-касиера, на горния адресъ, а не както до сега на частния адресъ на секретаря.

Народна Лозарска лотария ще се разиграе тая година съ голѣми печалби. Целта на лотарията е прихода отъ нея да се употребѣи за постройка на Лозарски домъ въ София. Подробности и плана на лотарията се работятъ отъ постоянното

присѣдствие на Лозарския съюзъ, следъ което ще се обявятъ въ списанието.

Лозари, следете и проагитирайте лозарската лотария!

На 25 февруари н. г. по решението на лозарския конгресъ председателя на Лозарския съюзъ е отправилъ до Г-на Министра на Земледѣлието и Държ. Имоти следната поздравителна телеграма:

Г-нъ Министръ Христовъ,
София.

Деветия лозарски конгресъ ме наговори да Ви поздрава и изкажа неговата благодарностъ за грижите,

които полагате за родното ни земледелие, Конгреса се ласкае от надеждата, че Вие Господине Министре, следъ като направихте толкова много за земледелието *ще отбълите грижи и за родното ни лозарство*, което е първия и най-важния клонъ следъ земледелието отъ земледелското стопанство въ страната ни.

Председателъ на Лозар. Съюзъ :
Иванъ П. Бързаковъ.

Б. Р. Отговоръ не е полученъ още.

Списание „Лозарски Прегледъ“ е печатано и разпращано презъ 928 год. на 3500 — 4000 абонати, но сж се издължили само 2200 души. Въпрѣки тая нередовностъ отъ страна на абонатитѣ, издадоха се редовно 10-тѣ книжки съ 248 стр. материалъ и приключи смѣтката съ

Приходъ 134,672.80 лв.
Разходъ 122,732.— „

Излишъкъ (наличн) 11,940.80 лв.
която наличностъ се минава за 929 год. за подобрене на списанието.

Редовното му излизане за 1929 год. е гарантирано, но е необходимо абонатитѣ да се издължаватъ навреме, за да улеснятъ редакцията.

Българския Лозарски съюзъ е получилъ чрезъ Царската Легация въ Виена и чрезъ М-вото на Земледелието и Държ. имоти (София) една покана отъ Общия съюзъ на австрийскитѣ лозари за Международния Лозарски конгресъ, който ще се състои на 28 до 31 августъ т. г. въ Клостернайбургъ, близо до Виена. *На България и специално на нашия съюзъ* се прави голѣма честь като на нашия представителъ е отредено *подпредседателското мѣсто*. Въ идущия брой ще дадемъ по-голѣми подробности по този тъй важенъ конгресъ.

Министерството на Земледелието и Държ. имоти е направилъ постѣпки за влазянето на България като членъ въ Международното Винарско бюро (Office internationale du Vin), което има седалище въ Парижъ. Това бюро има за целъ защитата на общитѣ интереси на винаритѣ въ цѣлия свѣтъ и пропаганда за виното, насочена срещу антиалкоолната пропаганда.

Въ Виена се урежда Българска Лозаро-Овощарска Градинарска изложба отъ Плѣв. Лозаро-овощ. информационно бюро съ съдействието на Бълг. търговски камари, Легацията и търговското ни консулство въ Виена. Изложбата ще се състои презъ м. септември и ще съвпадне съ есенния Виенски панаиръ.

Акционния комитетъ на Лозаровинарскитѣ кооперации е напечаталъ проекто-устава за съюза на Бълг. Лозаро-винарски кооперации. Тия кооперации, които не сж го получили, да го изискатъ отъ Лозаро-овощарското информационно бюро — Плѣвень.

Външния пазаръ на вината продължава да не се интересува отъ нашитѣ вина. Поради низкитѣ цени на вината на западъ и поради липсата на търговски договори и отношения между България и вносителкитѣ на вина, тая година едва ли ще имаме износъ.

Вътрешния — нашия пазаръ напоследъкъ се раздвижи и покупко-продажби ставатъ за северна и източна България 7—9 лв. литѣра, а за южна 9—12 лева. Ракиитѣ отиватъ 72—75 ст. градуса.

Измръзване има на лозята както у насъ, така и въ другитѣ лозарски страни, но размѣра и последицитѣ му още е рано да се преценятъ.

Облагороденитѣ лози отиватъ : десертнитѣ 5—6 лв., а виненитѣ — 35—45 лева. Рѣзницитѣ 40—50 ст. рѣзниа.

XVI-и Международ. Землед. конгресъ въ Букурещъ. Презъ м. юний 929 г. ще се състои международенъ землед. конгресъ въ гр. Букурещъ (Румѣния). Въпроситѣ, поставени на дневния редъ ще се разгледатъ отъ 7 секции.

Секцията „Растително производство“ ще има подотдѣлъ „*лозарство*“. Отъ тази специалностъ конгреса ще се занимае съ въпроситѣ : 1) „Опасностъ отъ разширението на културата на лозата въ Европа“, 2) „Хибриди, директни производители“ и 3) „Селекционираниѣ ферменти и винарството“.

По покана на читалището въ с. Любимецъ (Св. левградско) проф. Недѣлчевъ е държалъ на 13 мартъ сказка на тема: „Отглеждането на лозата въ свръзка съ пазарнитъ изисквания“. Сказката е била добре посетена.

Производство на вино.

Франция:

1927 год. 48,899,024 хектолитри

1928 „ 57,790,686 „

Алжирия:

1927 год. 8,031,499 хектолитри

1928 „ 13,666,623 „

Испания. Презъ настоящата година ще се състои международния конгресъ за лозата и виното въ Барселона, едновременно съ международната изложба въ сщия градъ. Председател на организационния комитетъ е Dr Nicolas Garcia de los Salmones, Station ampélographique centrale calle de Ferras № 19, Madrid.

Производство и износъ на стафиди отъ Австралия. Презъ 1926 год. (завършваща юлий м.) износа е билъ: стафиди видъ Malaga 16,182,200 кгр., а видъ Corinthe — 8,550,000 кгр., главно за Англия. Австралия държи 4-о мѣсто по износа си сл. дъ Гърция, Съедин. щати, Персия.

(Revue Internationale d'Agriculture, № 4, avril 1928).

За стопанитъ на вършачки. На 7 и 8 априлъ н. г. съюза на стопанитъ на вършачки, свиква своя редовенъ конгресъ въ София, който ще е отъ голѣмо значение и интересъ за всички, които иматъ вършачки, и заради това, желателно е той да бжде посетенъ отъ тѣхъ масово.

Увѣрения за пътуване съ 500/0 по Б. Д. Ж. да се изискватъ отъ околийските и мѣстни комитети или отъ съюза въ София.

Предупреждаватъ се лозаритъ, че благодарение на новата наредба на министерството на земледѣието, публикувана въ „Държавенъ вестникъ“ брой 283 отъ 18 мартъ п. 26 синия камъкъ се освобждава отъ митата и всѣкакви други бери, затуй лозаритъ да бждатъ внимателни купувайки синъ камъкъ, цената на който би трѣбвало да бжде намалена съ най-малко 6 лева на кгр. за смѣтка на митата.

София, ул. „Бачо Киро“ № 12.

Съобщава: Кр. Астарджиевъ.

Плѣв. държ. лозарска опитна станция напоследъкъ проявява усиленa дейность, като е разширила опитното си лозе въ Плѣвнъ и е предприела маса опити по лозарство и винарство. Този единственъ у насъ институтъ трѣбва да се подкрепи. По дейността му ще се изкажемъ.

Настоятели на списание „Лозарски прегледъ“ сж:

1. Б. Н. Антоновъ — землед. бюро „Свѣтъ“ ул. „Владиславъ“ № 20, гр. Варна;
2. Анастасъ Д. Вангеловъ, ул. „Царъ Крумъ“ 307 Шуменъ;
3. Недѣлчо П. Златевъ, агрономств. то, гр. Разградъ;
4. Константинъ Н. Христовичъ, агрономъ, посрѣдн. бюро, Пазарджикъ;
5. Недѣлчо Георгиевъ гр. Анхиало;
6. Еню Ен. Павловъ агрономството, гр. Пещера;
7. Иванъ Хр. Найденовъ с. Змеево, Старозагорско;
8. Кольо Стефановъ гр. Стара Загора;
9. Гаврилъ Маноловъ гр. Станимака;
10. Нтанасъ Ил. Гитевъ с. Сухиндолъ, Севлиево;
11. Сжбинъ Пенчевъ с. Бѣла Черква, Търновско;
12. Алекси Серафимовъ, пепиниеристъ гр. Ловечъ;
13. Михаилъ Златаревъ, агрономъ гр. Никополъ;
14. Василь П. Неновъ, ул. Александровска II № 3, Русе;
15. Илия Галчевъ гр. Търново;
16. Никола Савовъ, с. Божиловци, Берковско;
17. Борисъ Банковъ с. Кнежа, Орѣховско;
18. Маринъ Дончевъ с. Мердания, Търновско,

Желающитъ лозари могатъ да се записватъ при тѣхъ за абонаменти и да имъ вписатъ абонамента си.

Лозари и специалисти, които желаятъ да станатъ настоятели на списанието, да съобщатъ въ редакцията.

АНГЛИЙСКИ
Sulphate of Copper

СИННИЯ КАМЪКЪ

ПРЕДПАЗВА ОТ БОЛЕСТИ
ЛОЗЯТА, РАСТЕНИЯТА ВЪ
ЗЕМЛЕДЪЛИЕТО И
ГРАДИНАРСТВОТО

МАКЛЕСФИЛДЪ

ОБРЪЩАЙТЕ ВНИМАНИЕ НА МАРКИТЕ!

ГARANТИРАНА 98-99% ЧИСТОТА
ПРИ СЪДЪРЖАНИЕ 25 НА СТО ЧИСТА МЪДЪ (БАКЪРЪ)
НАМИРА СЕ НАВСЪКЪДЕ.

ЧЛЕНОВЕТЪ НА СДРУЖЕНИЕТО СЪ НАГРАДЕНИ СЪ ГОЛЪМИ НА-
ГРАДИ ОТ ЛОЗАРСКАТА ИЗЛОЖБА ВЪ ГР. ВАРНА НА 23.IX. 1928 ГОД.

ЛОЗАРИ, ОЧАКВАЙКИ ВАШАТА ПОРЪЧКА, НИЕ ВИ ПОЖЕЛАВАМЕ
ВЕСЕЛА И ПЛОДОТВОРНА РАБОТА ПРИ НАСТЪПВАЩАТА ХУБАВА ПРОЛЪТЪ.

ПЕПИНИЕРСКО ЛОЗАРСКО СДРУЖЕНИЕ.

КЪМЪ ВСИЧКИ ЛОЗАРИ.

Лозаритъ, които желаятъ да иматъ добре сортирани лозя, съ отбрани сортове десертни и винени грозда, да побързатъ съ поръчката си при единственото въ гр. Варна солидно Пепиниерско Лозарско сдружение, ул. Мария Луиза, което въ упоритата си борба за чиста и идентична стока си е извоювало първо мѣсто за цѣла Северна България и се ползува съ довърието на всички лозари, отъ които има изказани много благодарности.

Членоветъ на сдружението сж наградени съ голѣми награди отъ лозарската изложба въ гр. Варна на 23.IX. 1928 год.

Лозари, очаквайки Вашата поръчка, ние Ви пожелаваме весела и плодотворна работа при настъпващата хубава пролѣтъ.

Пепиниерско лозарско сдружение.

ЛОЗАРИ,

Ако искате да запазите лозята си отъ „пероноспора“ употребете при пръскането смѣсъта съ

СОДА СОЛВЕЙ

вмѣсто съ варъ

ПРОПОРЦИЯ: Вода 100 литри
Синъ камъкъ . . . 2 кгр.
Сода Солвей . . . 1 „

Продава се въ всички по-главни колониални магазини.

За подробности отнесете се до Главния Представителъ

ХЕРМАНЪ КРЪОНИГЪ — СОФИЯ.

или клонове: Пловдивъ, Русе, Варна, Бургасъ.